

Utdrag från Esperantoförbundet

LA ESPERO

Organ för Esperantorörelsen
i Sverige

Utgiven av Förlagsföreningen
Esperanto u. p. a.

OFICIALA ORGANO POR SVEDA ESPERANTO-FEDERACIO (S. E. F.)

10a Jaro

N:o 5

Redaktör: HENNING HALLDOR.
Ansvarig utgivare: W. WAHLUND.
Prenumerationspris: Helt år kr. 3: 50.
Lösnummerpris: 35 öre.
Annonspris: 10 öre pr mm.
Redaktionen och expeditionens adress:
Förlagsföreningen Esperanto, Stockholm 1.

Redaktanto: HENNING HALLDOR.
Responda Eldonanto: W. WAHLUND.
Abonprezo eksterlanden: sv. kr. 4: 50.
Prezo po numero: 35 oeroj.
Anonprezo: 10 oeroj po milimetro.
Adreso de redakto kaj ekspedejo:
Eldona Societo Esperanto, Stockholm 1, Svedujo.

Majo

1922

MANIFEST TILL ALLA VÄRLDENS LÄRARE.

Antaget och utsänt av lärarnas esperantokonferens, samlad i Genève på inbjudan av J. J. Rousseau-institutet 18—21 april 1922.

Vi, representanter för 16 regeringar och inalles 28 länder, samlade till konferens i Nationernas förbunds sekretariat i Genève, sända broderliga hälsningar till våra kolleger i arbetet för människornas upplysning.

Ett av de förnämsta hjälpmedlen vid världens återuppbyggande utgöres av det internationella hjälpspråket *esperanto*, och det är vår åsikt, att det bör upptagas på varje civiliserat lands uppfostringsprogram.

Vi önska delgiva eder våra erfarenheter av undervisning i esperanto i olika delar av världen.

Vi ha konstaterat, att esperanto är fullt dugligt såsom internationellt språk, muntligt och skriftligt, för alla ändamål, vartill ett språk behöves, dessutom äger det beaktansvärda egenskaper, vilka giva det särskilt värde för undervisningen.

Det befördrar lärjungarnas rätta behandling av modersmålet, vilket visar sig i förbättrat uttal, bättre ordval, säkrare känsla för ordens betydelse, förbättrad stavning och djupare kunskaper om grammatikens principer.

Det är en värdefull hjälp vid studiet av andra språk, moderna såväl som klassiska, det underlättar arbetet och sparar tid därigenom att internationella ordrötter igenkänns från esperanto och de grammatikaliska termerna redan där klarlagts.

Vi anse, att man bör undervisa i esperanto såsom det första språket näst efter modersmålet redan i bottenskolan. Därigenom skulle de lärjungar, som måste sluta skolan på ett tidigt stadium, erhålla tillräcklig kunskap för praktiskt bruk i ett

främmande språk, och det skulle även visa sig huruvida de, som vilja flytta över till mellanskolan, ha förutsättningar för språkstudier.

Vi ha konstaterat, att kunskap i esperanto hos lärjungarna uppväckt ett ökat intresse för geografi och världshistoria, större sympati och intresse för främmande folk, deras seder, litteratur och konst samt för världsfreden och Nationernas förbund. Detta intresse väckes och uppehålls genom utbyte av brev, vykort och teckningar med barn i andra länder, läsning av internationella tidningar på esperanto och studiet av olika länders litteratur på detta språk. Lärjungarna kunna korrespondera efter några månaders studium av esperanto. Fördelarna med denna korrespondens är, att den icke är bunden till endast ett land, utan det är vanligt att lärjungarna i en skola ha korrespondenter i *många* länder.

Med två lektioner i veckan på en timme vardera kunna lärjungarna på ett års tid uppnå tillräcklig kunskap för att använda språket, *detta är icke möjligt med något annat språk på tre år.*

Vi underställa detta manifest edert allvarliga övervägande och rekommendera eder att verka för att undervisning i esperanto måtte införas. Icke endast på grund av dess nytta för handel, vetenskap och internationellt samarbete, utan även på grund av dess värde såsom ett medel till vänskapliga förbindelser mellan folken, vilket är Nationernas förbunds verkliga mål.

*****

Lärarekonferensen i Genève blev lyckad.

Sexton regeringar representerade. Tillsammans 90 ombud från 28 länder. Kongressen hålls av Nationernas förbunds generalsekr. sir Eric Drummond.

Under veckan närmast efter påsk har i Genève på inbjudan av institutet J. J. Rousseau genom dess direktör, den världsbekante pedagogen prof. Pierre Bouvet, hållits en internationell konferens av esperantolärare, varvid redogjordes för de resultat som i olika länder vunnits med esperantoundervisning i skolorna och diskuterades esperantospråkets värde som undervisningsämne. Som Svenska esperantoförbundets representant deltog läroverksadjunkten Elias Beckman i Gävle, vilken nyss återkommit och hade en hel del att berätta om den intressanta konferensens arbete.

Representerade voro 28 länder med sammanlagt 90 ombud, varibland officiella representanter för undervisningsministerierna i flera länder — Holland, Tjeckoslovakien, Bulgarien m. fl. — samt för 22 internationella sammanslutningar och offentliga institutioner såsom Nationernas förbund, Internationella arbetsbyrån, Röda korset, Internationella fredsbyrån, Internationella alliansen av K. F. U. M., Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet, flera handelskamrar o. s. v.

Konferensens arbetsammans träden ägde rum i Nationernas förbunds plenisal, generalsekreteraren sir Eric Drummond hälsade konferensen i Nationernas förbunds namn och önskade framgång åt dess arbete. Professor Bouvet hade helt nyligen lärt sig esperanto och höll hälsningstalet på detta språk.

Ombuden skildrade vad som i respektive länder vidtagits för att införa esperanto i skolorna. Sålunda meddelades att i 30 gymnasier i Bulgarien undervisas detta år över 1,000 lärjungar i esperanto, i Tjeckoslovakien undervisas 800 lärjungar i 22 skolor, i Tyskland undervisas esperanto offentligt i 123 skolor, varjämte

särskild lärareexamen i esperanto avlagts av några hundra lärare.

Efter de allmänna rapporterna vidtog diskussion om språkets värde som undervisningsämne. Härvid konstaterades från alla håll:

1) Att esperanto visat sig vara till stort gagn för undervisningen i modersmålet genom den träning i logiskt avseende det skänker genom ökad precision och noggrannhet i uttalet av modersmålet och en vidgad intressesfär o. s. v., varjämte det visat sig äga stor betydelse ifråga om förklarandet av ord av främmande härkomst, som för barnen annars äro svåra att förstå och minnas.

2) Att det i hög grad underlättat studiet av främmande språk, dels genom sin logiska klarhet, som gör, att det kan tjänstgöra som ett grammatiskt gradnät på vilket de naturliga språkens skiftande företeelser kunna upptecknas, dels därigenom, att de internationella rötterna i esperanto minska arbetet med inlärandet av det främmande ordförrådet och underlätta igenkännandet av för flera språk gemensamma stammar.

3) Att det givit undervisningen i geografi och även historia mera verkligt liv, särskilt därigenom, att brevväxlingen med barn från olika länder ökat intresset för och kännedomen om främmande folks seder och bruk, varjämte det rika bildmaterialet som rykorts- och andra bildsamlingar från olika håll erbjuda, givit osökt anledning till klargörande av levnadsförhållanden, landskapstyper, djur och växtvärld, arkitektur, dräkter o. s. v.

Det har konstaterats, att barn med genomsnittsbegåvning kunna under ett läsår med två lektioner i veckan inhämta esperanto så att de kunna i tal och skrift nöjaktigt reda sig därmed i praktiken. Motsvarande resultat uppnås inte vid studiet av något naturligt språk under tredubbla tiden.

Om esperanto användes som grundläggande språk, skulle man på jämförelsevis kort tid kunna komma underfund med elevernas lämplighet för fortsatta studier och därigenom undgå många misstag samt spara tid och pengar.

En klokt organiserad esperantoundervisning i förening med internationell korrespondens ger så rikt utbyte för studiet av främmande språk, geografi och naturkunnskap samt återverkar så kraftigt på barnets förmåga att använda sitt eget språk, att den härför använda tiden därigenom kan anses fullt kompenserad.

Därjämte har denna korrespondens ett oskattbart värde i moraliskt avseende, i det den väcker och underhåller känslan av att alla äro bröder, och därigenom är en kraftig hävstång för fredsarbetet.

Under diskussionens lopp framhölls också kraftigt de svårigheter, med vilka esperantorörelsen har att kämpa; särskilt väntade man starkt motstånd från Frankrikes sida, emedan man här på många håll hoppas på ett återställande av den dominerande ställning, som franska språket haft under en förgångnen tid, och som det i viss mån ännu har inom diplomatin.

Vidare påpekades starkt den ofantliga betydelsen av ömsesidiga överenskommelser staterna emellan, då ju hela världsspråkstankens vara eller icke vara är beroende på samverkan mellan olika stater och på gemensam arbetsplan. Ett expe-

riment på enstaka håll som ej leder till förbindelser med andra länder kan uppfattas som misslyckat och medföra reaktion.

Vid mötets slut enades man om en aktion hos regeringarna i avsikt att åstadkomma en enhetlig plan för experimentandet med världsspråket i skolorna.

Ett förslag till manifest till lärarna i alla kulturländer antogs enhälligt (finnes återgivet på första sidan av detta nummer Red.)

Vid en middag å hotell Richmond yttrade professor Pierre Bouvet bland annat: »Jag har från början förklarat mig som en fullkomligt neutral åskådare vid denna konferens, men jag har blivit en lögnare».

Konferensen avslöts av ordföranden med ett högstämt, gripande tal, där han framhöll de ousägliga lidanden, som vår generation fått utstå, och yttrade sitt hopp, att vår konferens skulle i sin mån bidra till att våra barn fingo gå mot ljusare och lyckligare tider.

.....

Världsspråket i skolan.

Av fil. kand. Carl Ohlsson.

Tack vare kommunikationsmedlens utveckling, varunder vår jord, så att säga, krympt ihop, på samma gång som den ompänts av ett allt tätare nät av förbindelser, andliga och materiella, träda allt flera folk in i världsumgänget och världssamfärdseln. Men varje nytt folk kräver användandet av sitt språk. Och språkens antal på skolschemat ökas. Till latin, franska, engelska och tyska vore att lägga spanska, såsom redan föreslagits, och ryska, som redan förekommer vid något läroverk, och listan vore därmed icke fullständig. I andra länders skolor skulle föreslås andra språk.

Vi få dock icke glömma, att ett språk framför allt är ett *medel*, icke ett *mål*. Och om än Nietzsches ord, att inlärandet av många språk betyder att fylla sitt huvud med ord och icke med fakta och tankar, ej innehålla hela sanningen, så är den nuvarande språkrängseln, som icke synes bli mindre, dock stor nog för att verka hindrande på inhämtandet av *reala* kunskaper.

En utväg ur denna svårighet och på samma gång en lättad i skolarbetet erbjuder, som vi skola se, det internationella hjälpspråket esperanto, världsspråket, vilket också erbjuder mänskligheten det första och oundgängligaste villkoret för världens återuppbyggande efter världskrigets förstörelser, nämligen det gemensamma språket, det andliga kommunikationsmedlet.

Behöver det nämnas, att när man i våra dagar talar om världsspråk, så åsyftas därmed ej något visst språk, som skall ersätta och uttränga de nationella språken och bli det allena härskande, utan därmed avses ett internationellt språk, som vid sidan av de nationella skall användas som ett gemensamt muntligt och skriftligt meddelelsemedel vid alla slag av internationella förbindelser mellan folk och individer med olika modersmål — ett språk avsett att inläras i alla jordens skolor.

I detta samband må nämnas, att Nationernas förbund beslutit att 1922 till be-

handling upptaga frågan om esperantoundervisning i skolorna.

Alldeles bortsett från den rent praktiska betydelsen av att redan i skolan — bottenskolan — få lära ett språk, vilket som esperanto talas och skrives av representanter för ett 40-tal nationer, skulle esperanto försvara en plats på skolans schema.

»Grammatiken upptager en mycket avsevärd del av våra lärjungars tid under deras tidiga år», säger prof. Nat. Beckman (kap. Grammatikundervisning i »Modersmålsundervisning», 1920). Förf. nämner de svårigheter, som möta vid en undervisning i modersmålet grammatik av den typ, vi äro vana vid, sålunda med satslösningen som det centrala i arbetet. Från de rent vetenskapliga svårigheterna övergår han till de pedagogiska och säger dels, att den typiska lektionen i satslösning *icke kan visa någon verklig progress*, dels att det är svårt att uppvisa något direkt, *påtagligt gagn*. Här är, säger han, modersmålsundervisningen underlägsen undervisningen i främmande språk. En av de allvarigaste olägenheterna med vår undervisning i satslösning är, säger han vidare, att den frestar till gissning. Allt olägenheter, som förklara de resultat, som vunnits resp. som icke vunnits. Författarens diagnos är först en djup leda för för hela saken hos ungdomen, vars grepp om alltsammans är slappt och trött, därnäst en sorglig, omsorgsfullt inarbetad vana att komma ifrån det hela medelst en gissning. Utom de nämnda principiella olägenheterna nämnas ett par mera tillfälliga och organisatoriska: Det åldersstadium, på vilket vi läsa vissa kapitler av grammatiken, är icke väl valt. Slutligen råder vid det allmänna läroverket en stor brist på sammanhang mellan över- och nederstadiet undervisning. När på överstadiet en ny lärare rycker in, så berör han språkliga ting endast i samband med uppsatsgranskningen. Blott mycket sällan anlägges en synpunkt, som kunde ge lärjungarne en aning om att de *tråkiga grammatiktimarna givit ett för praktiska ändamål brukbart värande*. (Kursiv är undertecknads.)

I ett föredrag »Önskemål rörande modersmålsundervisningen», hållet i Pedagogiska sällskapet i Stockholm 1921, har lektor Ottelin, enligt referat i Tidn. för Sveriges Läroverk såsom ett beklagligt faktum framhöllit, att ungdomen numera vore så ordfattig och okunnig om betydelsen hos vanliga och mycket viktiga ord.

Tal. »ingick på de problem, som tidens demokratisering gjort aktuella för modersmålsundervisningen i fråga om de främmande orden i språket. Icke blott för de äldre skolorna utan även för de yngre hade här uppstått ökade svårigheter. Gymnasisterna med sina numera felande eller ofullständiga kunskaper i latin och franska saknade tillräckliga korrektiv mot de oriktigheter, som tränga fram från de bredare lagren. Någon planmässig kurs på detta område önskade tal. dock ej, blott uppmärksamhet från lärarnas sida.»

Tal. »ville helst ha bort grammatikundervisningen på nederstadiet liksom också i folkskolan. Våra studenter äro grymt okunniga i grammatik. Tal. önskade en utförlig lärobok i grammatik på gymnasiet.»

I en artikel i Dagens Nyheter, benämnd »Svenska språkets klagomål», någon vecka senare, konstaterar T. Fogelqvist också ungdomens ordfattigdom liksom obekantskapen med ordens rätta betydelse.

Om det avtagande grammatikstudiet säger förl.: »I sin vällovliga iver att sätta kött på det magra grammatikaliska skelettet ha våra pedagoger kommit att förbise benstommens betydelse för kroppens hållning och styrka. Och det kan heller inte nekas, att med grammatikens landsförvisning har också språkets logik försvunnit. Om det också dröjer, så lär det nog komma en tid, då dessa förlegade åsikter åter bli moderna. Men i själva dröjsmålet ligger en fara.»

I det föregående har det, särskilt med tanke på de allmänna läroverken, talats om modersmålsundervisningen och den grammatiska underbyggnad, som därvid vunnits. Då undervisningen i främmande språk bygger på denna grammatiska grund är det onödigt att uppehålla sig vid resultatet av undervisningen i främmande språk, och det anförda får anses typiskt för förhållandena.

Men då alldeles detsamma — och i praktiskt avseende säkerligen mera — av det, som latinets avser att ge utöver själva kunskapen i detta språk, skulle med vida mindre arbete och tidsutdräkt kunna vinnas genom införandet av esperanto, »demokratiens latin», må här ett citat göras ur en artikel i Svenska Dagbladet av prof. Edv. Lehmann med anledning av frågan om latinets ställning i skolan:

»Det latinska språket är fortfarande en levande del av den europeiska kulturen, ja, detta i så hög grad, att det egentligen är med orätt, som man kallar latinets ett dött språk. Vi tala det dagligen; vi begagna oavsläppligen, om vi önska tala precis och röra oss i begreppens värld, termer som vi i själva verket blott rätt förstå, om vi känna deras latinska ursprung. Det är dessa ord, som förbinda Europas folk med varandra; det är de, som förbinda oss med Europas forntid, där alla dessa begrepp och hela detta tänkesätt bildades. Latinet är genom dessa hundratal ord och uttryck Europas gemensamma kulturspråk, det genom vilket bildat folk i de olika länderna lätt förstå varandra, fastän de tala var sitt språk. Alla romanska folk, i hög grad engelskan och till stor del tyskan, hava bevarat denna språkskatt, just där tanken höjer sig till sin högsta klarhet och använder abstraktionens bekväma uttrycksmedel. Franskan och engelskan läras på ett helt annat sätt och mycket lättare av den, som har dessa förutsättningar, och till allt vad som heter grammatik inom vår egen språkätt, är den latinska i själva verket en genväg, klar och enkel genom sin regelmässighet, där de moderna språkens grammatikor, t. ex. den tyska, äro labyrinth. Den tid, som användes på en rimlig och praktisk latinundervisning, är helt enkelt en vinst på andra håll; — det är en erfarenhet, som göres indirekt, då man betänker det besvär, man numera har med att bibringa ungdomen grammatiska och logiska begrepp. Det är god ekonomi att läsa latin i skolan.»

Det anförda gäller, förefaller det mig, i vida högre grad esperanto. Och om prof. Lehmann med tanke på latinets, frågar, huru vi här i Norden kunna ställa oss utanför en kulturbasis, som bär upp hela

vår världsdelen utom Ryssland och Turkiet, så kunna vi esperantister, vad vårt språk beträffar, i detta avseende peka på hela jorden, om än esperanto, språkligt sett, är det europeiska språket.

Min tes är alltså nu, att de klagomål och önskningsar, som sålunda uttalats, och exemplen kunna mångfaldigas, skulle kunna avhjälpas resp. upplyllas genom *införandet av esperanto i skolan.*

Till försvar för denna sats tillåter jag mig att citera vad jag i Svenska världsspråkskommitténs framställning till Nationernas förbund anförde om världsspråkets pedagogiska betydelse. (Här kan jag tillägga, att jag med *världsspråket* menar *esperanto*.)

Ett »konstgjort» språk byggt på de för ett sådant språks möjligheter rätta principerna, skulle i vida högre grad än varje »naturligt» (levande eller nationellt) språk lämpa sig som begynnelsepråk. Dess, i jämförelse med de levande språken, klara och logiska byggnad, dess undantagslösa regler skulle ge en språklig skolning, teoretisk och praktisk, som intet levande språk med dess virrvarr av regler, undantag och språkegenheter kan ge.

Om undervisning i världsspråket ersatte de första skolärens grammatikundervisning i modersmålet eller något främmande språk, skulle detta komma hela språkundervisningen till godo. Den mer eller mindre torra, mekaniska och teoretiska grammatikundervisningen skulle ersättas med undervisning i ett språk, vars regelbundenhet ständigt påminner om just det, som vid den senare språkundervisningen, närmast i främmande språk, är oundgängligen nödvändigt för uppbyggnad av de enskilda satserna. Undervisning i världsspråket skulle på ett snabbare och lättfattligare sätt än undervisningen i modersmålet eller främmande språk ge ett grammatiskt schema, enkelt nog för att ligga inom räckhåll för de lägsta klassernas uppfattning, men även tillräckligt fullständigt för att förklara och belysa den mera svårfattliga och invecklade strukturen hos de nationella språken.

Om världsspråket ersatte grammatiken i de första skolklasserna, skulle den för språkintresset från allra första början dödade frågan: »Vad skall det tjäna till att läsa modersmålet grammatik, jag kan ju tala mitt modersmål ändå?» kunna undvikas. Man finge de för språkundervisningen nödvändiga begreppen att praktiskt klarare framträda på samma gång som man undveke att ens ge skenet av att grammatisk undervisning vore ett blott och bart självändamål.

I världsspråket är minneskunskapen nedbragt till det allra oundgängligaste, medan däremot intet levande språk, ej ens modersmålet undantaget, erbjuder det medel till självständig tankeverksamhet och därmed ökat intresse som det konstgjorda språket.

En blick på världsspråkets struktur visar att det icke är annat än ett renat och idealiserat utdrag, en kvintessens av nationella språk. För alla dem, som under nu mer än tjugo år sysselsatt sig med olika världsspråkssystem, har det visat sig, att ett »konstgjort» språk tjänar dem som ett ypperligt precisionsinstrument för tankeformernas analys och exakta uttryck, ur logikens synpunkt överlägset

våra levande språk, som vimla av alla slags oklara och flertydiga uttryck,

Om, som världsspråkets anhängare anse, detta är lätthanterligare än ett främmande språk, och därom böra de som använda det i tal och skrift äga vitnad, så skulle översättning från världsspråket till modersmålet ge det allra ypperligaste tillfälle till övning i modersmålet begagnande i tal och skrift. På samma gång inbjuder en öylik översättning till en analys av orden, var till översättning från ett nationellt språk med dess mer eller mindre konventionella former icke erbjuder.

Omvänt skulle en översättning till världsspråket från modersmålet tvinga till en analys av det egna språkets ord och uttryck, som icke äger rum i samma grad vid en översättning till nationellt språk.

Dessa egenskaper hos världsspråket skulle alltså leda till en djupare förståelse av modersmålet.

Redan på grund av den allmänna språkliga skolning, som undervisningen i världsspråket och dess praktiska användande i tal och skrift giva till fromma för språkundervisningen över huvud, skulle världsspråket utgöra den allra lämpligaste inledningen till studiet av främmande språk. Ett annat viktigt skäl för världsspråket som begynnelsepråk är, att då dess ord, stammar, förstavelser och suffix, kort sagt, dess beståndsdelar, till största delen finnas som lån i modersmålet, man redan i dessa och i vida högre grad än vid något annat språk har en utgångspunkt i något bekant eller gemensamt, alltså en grund att bygga vidare på. Och detta gemensamma är så mycket värdefullare pedagogiskt och moraliskt som det pekar på kulturell och ekonomisk samhörighet.

Det personliga, levande intresset och därmed också kunskapen om främmande länder och folk skulle givetvis genom brevväxling på världsspråket eller t. o. m. det anspråkslösa utbytet av vykort mellan barnen i de mest skilda världsdelar stiga i hög grad, till gagn för undervisningen, främst naturligtvis i geografi och historia. Hela jordens barn och efter dem de vuxna skulle, så att säga, föras närmare varandra, ej blott fysiskt genom all den moderna tekniska kommunikationsmedel utan även *andligt* genom det viktigaste av alla kommunikationsmedel: språket, och många impulser väckas till en mänskligare uppfattning av den i raser, religioner och klasser söndrade mänskligheten.

.....

Tidsslöseri.

Jag brukar offra ett par timmar i veckan i klass 1—3 på s. k. allmän grammatik, d. v. s. ordklasser och satslösning. På denna tid skulle eleverna hinna inhämta esperanto så grundligt, att de behärskade språket i tal och skrift bättre, än en vanlig nybakad student behärskar tyska, och det mesta av satslösningen skulle ha kommit på köpet, emedan esperanto avspeglar de viktigaste språkföreteelserna i själva sin formlära.

E. B.

.....

Sprider Ni kännedom om Esperanto i Eder omgivning?

Esperanto och skolan.

Av läroverksadjunkt *Nils Nordlund*.

Undervisning i esperanto har meddelats under de senaste åren som frivilligt eller obligatoriskt ämne vid bland andra följande läroanstalter i nedannämnda länder.

Europa.

BELGIEN.

Gent: Kurser pågå vid universitetet. *Charleroi*: Två kurser vid arbetareinstitutet. *Verviers*: Vid de högre folkskolorna. *Antwerpen*: I stadsskolor och vid de officiella aftonkurserna. Kurs för lärare.

BULGARIEN.

Esperanto är infört som frivilligt ämne vid läroverken, och undervisas för närvarande omkring 1,000 lärjungar vid 34 läroverk. Av staten officiellt utsedda lärare meddela eleverna undervisning. Folkskolorna äga även rätt att undervisa i esperanto. *Sofia*: Kurser för läroverkslärare (80 deltagare).

DANMARK.

Helsingör: Vid det internationella folkuniversitetet.

ENGLAND.

London: Vid handelsinstitut och 25 handelsaftonskolor. *Eccles*: I en kommunalskola, där 350 barn med synnerligen tillfredsställande resultat åtnjöt esperantoundervisning. Dessutom vid läroverk och folkskolor i *Liverpool*, *Worcester*, *Barry* och *Wood Green*. *Glasgow*: Kurs i en skola. (60 deltag.).

ESTLAND.

Reval: Esp.-kurser, i vilka omkring 300 elever från de högre klasserna i mellanskolorna deltaga.

FINLAND.

Helsingfors: Vid handelshögskolan samt kurs för folkskollärare vid fortsättningskursen vid universitetet. *Tempere*: Vid handelsinstitutet. *Oulu*: Vid arbetareinstitutet (200 deltag.). Dessutom vid 6 folkskolor och några folkskolor. Kurser inom studiecirkel på statens bekostnad. (Under 1921 deltago 3,700 personer i de av finska esperantoförbundet anordnade kurserna. Dessutom fungerade många studiecirkel i esperanto inom flera organisationer.)

FRANKRIKE.

Paris: I alla under handelskammaren lydande skolor. Så har ock skett i 11 andra städer i Frankrike. *Saint Omer*: Vid läroverket. *Lyon*: Kurser i folkskolan. *Lille*: Vid folkskolorna (1,000 elever).

ITALIEN.

Bologna: Esperanto är officiellt infört vid alla kommunala folkskolor (100 klasser). Vid tekniska institutet. Kurs för lärare. *Milano*: I 25 skolor (1,000 barn). Vid kungl. tekniska skolan och vid handelsfackskolan. *Livorno*: Vid kungl. sjökrigsskolan. *Venedig*: Vid kungl. sjömansinstitutet. *Genua*: Vid folkuniversitetet och vid folkskolan. *Rom* och *Padua*:

Vid folkhögskolan. *Firenze*: I en stadsskola. *Greco Milanese*: I handelsskolan. *Sampierdarena*: I en del klasser vid folkskolorna. Kurs för lärare.

JUGOSLAVIEN.

Vid en del handelsskolor.

NEDERLANDERNA.

Rotterdam: Vid folkhögskolan. *Zutphen*: Kurs för lärare.

NORGE.

Bergen: Vid handelsgymnasiet.

POLEN.

Vid 3 seminarier och ett läroverk. Kurs för läroverkslärare. Polska undervisningsministeriet har tillåtit esperantos införande som frivilligt ämne i skolorna i Teshenområdet på försök under ett år.

RUMANIEN.

Vid läroverk och andra skolor. Kurs för lärare. Styrelsen för romersk-katolska kyrkan i Transsylvanien har enhälligt beslutat att anordna kurser i esperanto för lärjungar vid mellanskolorna.

RYSSLAND.

Beslut fattat om esperantos införande i alla skolor i sovjet-republiken. Nu infört i flere städer (Petrograd, Moskva). *Kaukasus*: Under förra hälften av 1921 examinerades omkring 800 personer i esperanto.

SCHWEIZ.

I kantonen Genève är esperanto infört som obligatoriskt ämne i alla folkskolor på prov ett år. Man väntar, att även de övriga kantonerna skola följa exemplet. *Genève*: Vid universitetet. Kurs för lärare. Vid ett läroverk och en folkskolor. *Zürich*: Vid handelsinstitutet. *Locarno*: Kurser vid en aftonskola med ekonomiskt understöd av regeringen.

SPANIEN.

Barcelona: Vid universitetet och handelskammaren. *Valencia*: Vid universitetet.

SVERIGE.

Brunnsvik: Vid folkskolan. *Stockholm*: Vid Beskowska skolan.

TJECKOSLOVAKIEN.

Esperanto infört som frivilligt ämne vid alla läroverken. *Prag*: Vid handelsakademien. Kurser för lärare och studenter. *Brünn*: Vid handelskammaren och en industriskola. *Saaz*: En särskild esperantoskola. *Leitmeritz*: Esperantoundervisning vid gymnasiet, realskolan och lärarseminariet. Dessutom vid 9 borgarskolor, 3 handelsskolor jämte andra skolor. Den första statliga examen för esp.-lärare hölls i april 1921.

TYSKLAND.

Berlin: Vid Humboldt-högskolan och en folkskolor. *Essen* och *Freiburg*: Vid universitetet. *Breslau*: Vid folkskolan (1,800 barn). *Chemnitz*: Vid folkskolan (1,000 barn). *Neuköln*: Vid folkskolan (170 brn). *Werdau* (Sachsen): 20 kurser för 700 barn. *Braunschweig*: Esp.

valfritt ämne vid läroverken. *Leipzig*: *Esp.-institut*, som nu är utvidgat att omfatta hela tyska republiken. Esp.-undervisning dessutom vid 14 folkskolor, många folkskolor, några handels-, yrkes-, borgar- och tekniska skolor m. fl. I Sachsen är esp.-undervisning medgiven vid alla de folkskolor, där skolmyndigheterna så önska. *Nürnberg*: Vid handelshögskolan. En fortbildningskurs för esperantister, i vilken deltaga bl. a. 22 professorer och lärare från såväl stads- som statsskolor. *Hamburg*: Esp. obligatoriskt i 3:e kl. vid en folkskola. *Fürth*: Vid fortsättnings-skol. Kurs för lärare. *Offenbach*: 12 esp.-kurser med 350 barn på stadens bekostnad. *Auerbach*: Vid seminariet, där 40 seminarister undervisas i esp. Kurs för lärare. *Plauen*: Esp.-rörelsen här är 14 år gammal. I esp.-undervisningen ha deltagit 444 fullvuxna och 706 barn. Kurs vid hantverksskolan för ynglingar.

UNGERN.

Vid en del gymnasier och folkskolor. Esp.-lärare fingo 1920 rätt att undervisa i esp. vid alla realskolor (friv.).

ÖSTERRIKE.

Wien. Vid tekn. högskolan; vid folkskolor och läroverk. *Graz*: I borgarskolan. Esp.-undervisning för 600 friebarn, som skulle skickas till Spanien.

Utom Europa.

AFRIKA.

Oran (Algeriet): En esp.-kurs pågår vid skolan för infödingar och en vid Lycéet för gossar.

AMERIKA.

New York: Vid handelsskolan. Esp.-institut. I alla staden *Marylands* skolor. Vid läroverk och andra skolor i *Philadelphia*, *San Francisco* m. fl. städer i U. S. A. Dessutom på några platser i *Argentina* och *Brasilien*.

ASIEN. JAPAN.

Tokio: Vid universitetet (100 studenter). Vid 2 skolor och vid tandläkarinstitutet. I flere privatskolor. Esp.-institut. *Osaka*: Esp.-institut. *Kioto*: Vid en skola. *Jokusaka*: Vid en aftonskola. Motion av 17 riksdagsmän om esp:s införande i folkskolorna.

KINA.

Peking: Vid universitetet (omkr. 100 studenter). *Kanton*: Esp.-institut. *Cita* (Sibirien): Esp. friv. i alla läroverk i distriktet. *Wladivostok*: En del skolor.

AUSTRALIEN.

Sidney: Vid handelskollegiet och i många skolor.

Förutom det nu nämnda har undervisning i esp. meddelats åt barn vid en massa privatskolor och kurser. Särskilt har detta varit fallet med scouterna i Amerika, Australien, Danmark, England, Tjeckoslovakien och Ungern.

.....

Även den som icke tror sig vara i stånd till att leda en esperantokurs kan dock hjälpa en eller ett par av sina bekanta med studiet av esperanto. Läs endast läroboken tillsammans med dem!

Esperanto och dess plats bland språken.

Allmän karaktäristik.

Av fil. kand. Carl Ohlsson.

I den artikel i föreliggande nummer av La Espero, där jag talat för världsspråkets införande i skolan, har jag givetvis icke haft tillfälle att ingå på esperantos byggnad och allmänna karaktär. Det följande avser att ge en allmän karaktäristik av esperanto och på samma gång ange dess plats bland språken.

Byggt på gemensamt europeiskt språkmaterial är esperanto språkhistoriskt och med avseende på sitt ordförråd ett indoeuropeiskt språk. Teoretiskt är det till sin byggnad ett agglutinerande språk, men kan, tack vare sin smidighet, i årtal praktiskt användas utan att någon behöver märka, att det skiljer sig från de flexiviska indoeuropeiska språken. *Världsspråk* är det genom sin utbredning och användning i alla världsdelar. Samma lyckliga förening av olika system som vid ordens sammansättning och bildning visar esperanto ifråga om de olika språkliga uttrycksätt, som vi kalla analytiskt och syntetiskt. Övervägande analytiskt står esperanto därjämte i överensstämmelse med den allmänna tendensen hos språken, nämligen från ett systematiskt förfarande, som begagnar ändelser och kasusformer, till det som användes för särskilda ord för att uttrycka de olika begreppens och förhållandena.

Till denna allmänna karaktäristik av esperanto må fogas ett citat från det utlåtande, som i april 1918 gjordes av den engelska parlamentskommitté, som tillsatts för att yttra sig om de moderna språkens ställning i det engelska undervisningsväsendet. Kommittén inbjöd en framstående engelsk esperantist och ägnade ett helt sammanträde åt esperanto. Den har också föreslagit, att en kommitté tillsattes för att undersöka de konstgjorda språkens möjligheter och önskvärdheten av att uppmuntra utvecklingen och bruket av ett sådant. I betänkandet, som omfattar 82 sidor, ägnas ett par åt esperanto, och det heter där bl. a.: »Att ett skickligt byggt språk sådant som esperanto är lättare att lära än varje annat naturligt språk, kan knappast bestridas. Alla svårigheter ifråga om formlära, syntax och uttal ha reducerats till ett minimum. Det finnes inga undantag och språkegenheter, språkets logik har inskränkts till mycket enkla villkor. Man behöver endast kunna några få regler och principer; det övriga är en lexikalisk fråga».

Men esperanto är dock ett artificiellt, ett konstgjort språk, invändes det. Jag ber i detta avseende åter till hänvisa till svenska världsspråkskommitténs betänkande i dess hemställan till Nationernas förbund. Här vill jag endast anföra ett uttalande av den franske språkmannen Michel Bréal, professor i jämförande språk vid Collège de France i Paris, som enligt efterträdaren Meillet infört undervisning i jämförande språkforskning i Frankrike. I La Revue Critique (april 1908) skriver Bréal: »En av de tjänster, som esperanto gjort, är att det påtagligt visar på vad sätt ett språks ordförråd skapas.» »Esperanto har först och främst tvingat språkmännen,

motståndarna lika väl som anhängarna, att göra sig reda för sin uppfattning om språket i allmänhet. Och vi ha varit vittne till det lyckliga och oväntade förhållandet, att man i kapp förnekat de gamla teorier, som för tretio år sedan så starkt omhuldades ifråga om språkets liv, om *språket* som en *naturlig produkt*, om den principiella och grundväsentliga skillnad, som vore att göra mellan naturliga och artificiella språk, av vilka de förra, fulla av must och kärna, skulle äga en mängd förtjänster, medan de andra i sin kraflöshet och brist på vitalitet skulle likna Goethes homunculus, m. fl. deklamationer av samma slag. Vi ha alla en smula missbrukat denna sats.» F. ö. må hänvisas till ett uttalande av prof. Noréon, att språket är en konstprodukt. Man har, kort sagt, i detta avseende tagit en bild för verkligheten, då man mot esperanto och de konstgjorda språken i allmänhet anför, att språket är en organism.

Efter denna allmänna överblick av esperanto och dess infogande bland språken i allmänhet må här dess förhållande till de europeiska språken något beröras. Latinet är, säger professor Lehmann, genom dessa hundratals ord och uttryck, som vi dagligen använda, *Europas gemensamma kulturspråk*. Dessa latinska kulturord och även andra ha i esperanto fått ny aktualitet och skulle genom esperantos införande i skolorna, allra helst om därvid etymologiska synpunkter beaktades, göras fruktbärande på ett sätt, som latinundervisningen knappast skulle kunna ge till fromma främst för undervisningen i moderna språk, men även till gagn för modersmålet, som ju upptager allt flera och flera låneord.

Från ordförrådets synpunkter skulle esperanto alltså göra språkundervisningen i skolan stora tjänster. Med esperanto som grund skulle man äga en god utgångspunkt vid inhämtandet av, låt oss säga, engelska eller franska.

I sin esperantokommentar »Une langue vivante artificielle» säger en fransman, C. Aymonier, att följande saker omedelbart kunna översättas av varje person med romanskt språk och att en engelsman sagt, att det är engelska.

»Simpla, fleksebla, belsona, vere internacia en siaj elementoj, la lingvo Esperanto prezentas al la mondo civilizita la sole veran solvon de lingvo internacia; ĉar, tre facila por homoj nemulte instruitaj, Esperanto estas komprenata sen peno de la personoj bone edukitaj. Mil faktoj atestas la meriton praktikan de la nomita lingvo».

En svensk återfinner här mycket utländskt lånegods, som införlivats med hans språk.

Och då det ibland säges, att esperanto skulle innebära en fara för de nationella språken — sanningen är tvärtom, att först genom det allmänna införandet av ett neutralt språk som esperanto alla modersmåls lika rätt skyddades — ber jag att åter få citera nämnda fransman: »Det synes nyttigt att för fransmän upprepa, att en fransman mycket fort tillägnat sig esperantos ordförråd och att övertyga dem, att en utlänning, som kan esperanto, icke har långt igen för att kunna franska, att han ytterligare endast behöver göra en lätt ansträngning för att helt kunna det, och att frestelsen är alltför stor för att han icke skall göra denna ansträngning.»

Lärobok i esperanto

av G. H. Backman

finnes numera även inbunden.
Pris Kr. 2:50.

Förlagsföreningen Esperanto,
Stockholm 1.

Detsamma gäller engelskan. Vore esperanto begynnelsespråket i skolan eller om det förekomme på skolschemat, skulle alltså inhämtandet av andra språk högst väsentligt underlättas, ty esperanto slår ej blott broar mellan folken utan också mellan deras språk.

Vi se alltså, att esperanto, det konstgjorda hjälpspråket, på ett helt naturligt sätt bygger på redan förefintlig språklig grund, de europeiska språken och deras vanor. Ja, med användande av ett kort och uttrycksfullt ord, som dock endast är en bild, skulle vi kunna säga, att det *craniskt* intager sin plats bland språken.

.....

Svenska lärares esperantoförening.

Den bildades den 7:e aug. 1918 i samband med den första skandinaviska esperantokongressen i Göteborg. Det var huvudsakligen på initiativ av fröken Asta Mikkelsen från Köpenhamn, som detta steg togs. Efter ett föredrag av henne, i vilket hon bl. a. lämnade meddelanden om de danska och norska lärarnes esperantoföreningar, beslöts bildandet av en de svenska lärarnes esp.-förening, samt valdes interimstyrelse och antogs provisoriska stadgar. Enligt dessas 1:sta paragraf har föreningen till ändamål att inom lärarkretsar väcka intresse för esperanto och verka för dess införande i skolorna. Inträde i föreningen äger var och en, som offentligt eller privat utövar lärareverksamhet. Även annan för saken intresserad person må tillhöra föreningen, men utan rösträtt. Anslutningen till föreningen har dock ej varit så stor, som man hoppats. Hittills äro blott 50 inskrivna. Det vore därför önskvärt, att Sveriges lärarkår talrikt ville sluta upp, så att föreningen bättre bleve i stånd att förverkliga sina syften.

Anmälan om inträde i föreningen jämte årsavgift (2 kr.) mottages av föreningens sekreterare, läroverksadjunkt Nils Nordlund, Vasagat. 1, Kristianstad.

Vid årsmötet i Malmö 15 och 16 april utsågos till styrelseledamöter följande personer: läroverksadjunkt H. Skog, Ystad, ordförande, läroverksadjunkt Nils Nordlund, Kristianstad, sekreterare och kassör, gymnastikdirektör G. H. Backman, Helsingborg, och folkskollärare E. Bladh, Malmö.

.....

VAD ÄR

varje svensk esperantists första plikt?

Jo, att tillhöra Svenska Esperanto-Förbundet.

Esperantorörelsen i Mora.

Av folkskollärare Gust Lundholm.

Esperantoundervisning i Mora folkskola.

Esperantospråket har ända intill de sista månaderna varit fullkomligt främmande för Mora, vars befolkning i stort sett redan förut har två språk att lära, nämligen sitt egenartade men flitigt använda bygdemål och rikssvenskan. Världshjälpsspråket rön- te dock genast vid sitt framträdande här en oväntad framgång, som lovar mycket för framtiden. Särskilt må det kunna tagas som ett gott tecken, att barnen omfattat det med så stort intresse. Deras iver att studera det nya språket förklaras väl närmast av att de själva kunna märka, hur lätt kunskaperna däri inhämtas, men om de ej nu fatta den stora betydelse för mänskligheten, som esperanto har, så får man väl räkna med, att denna insikt kommer med tiden, och att språket härefter skall bli dem ännu kärare.

I februari i år påbörjades i Mora undervisningskurser för arbetslösa bl. a. i Morkarby folkskola i Morastrands köpings omedelbara närhet, och i vilka kurser jag undervisade i en del ämnen. Utom lektionerna kom esperanto på tal, och det dröjde inte länge förrän kursdeltagarna gjorde en framställning om undervisning i detta språk. Även deltagare utom de arbetslösa krets anmälde sig, och anslutningen blev så stor, att vi i början av mars kunde sätta i gång med en kurs i esperanto. Ungefär samtidigt började jag även undervisa ett antal barn från Morastrands folkskolas fjärde klass i 9—11-års- åldern, vilka frivilligt anmälde sig till lektionerna.

Ryktet om esperantokurserna fördes vidare, och notiser i ortstidningarna spreda kännedom om språket. Intresset växte, men trots att jag, av vad som spordes man och man emellan, hade mig bekant, att språket tilldrog sig uppmärksamhet i bygden, blev det en glad överraskning för mig, när jag en dag infann mig till kursen i Morkarby och möttes av en skara småtingar på 12—13 år, som anhöllo om att få lära esperanto. För dagen kunde intet beslutas, men från och med följande dag ordnades undervisningen för barnen, vilken sedan dess pågått med av omständigheterna förestavade korta avbrott i sex veckor. I Morastrand läsa 14 barn en timme i veckan och i Morkarby lika många även en timme i veckan, och därjämte

läsa båda grupperna tillsammans 2 timmar i varje vecka, så att undervisningen för varje elev omfattar 3 timmar i veckan. Alla 28 eleverna, barn ur skilda samhällsklasser, följa undervisningen, som det vill synas, med ett ihållande intresse, och de flesta ha gjort förvånansvärda framsteg. Undervisningen, som är avgiftsfri och äger rum utom den ordinarie skoltiden, meddelas i anslutning till G. H. Backmans lärobok i esperanto. De fem första lektionerna i denna bok ha genomgått, och härunder ha barnen inhämtat en god kännedom om substantivens och adjektivens böjning, om verbens aktiva former, personliga och possessiva pronomen, räkneord, de viktigaste förstavelserna och efterstavelserna, satsbildning och satsdelar samt haft skriv- och uttalsövningar och förskaffat sig ett ganska ansevärt ordföråd. För närvarande arbeta vi med verbens passiva former, och vi hoppas, att genom anordnandet av en offentlig examen i esperanto giva allmänheten tillfälle att ta del av, vad barnen på den korta tiden inhämtat.

Ett verkligt nöje synas barnen ha haft av den undervisning i sång på esperanto, som meddelats och som de själva intressera sig så mycket för, att de villigt uppträdde senaste mötet i Mora Esperantoförening och under allmänt bifall föredrogo några av de inövade sångerna.

Bästa beviset för det verkliga intresse, som ligger bakom detta studium, är, att barnen själva gjort framställning om, att undervisningen ej måtte avbrytas under sommaren, och genom esperantoföreningens försorg torde den saken komma att ordnas. Som lärare i folkskolan har jag kunnat göra den iakttagelsen, att undervisningen varit barnen till stort gagn vid modersmålsläsningen, med hänsyn till den större färdighet de små esperantisterna förvärvat i det grammatikaliska studiet av ett främmande språk. Glädjande är även den förståelse, som den frivilliga undervisningen rönt från ledande personer i samhället, skolrådsledamöterna o. s. v., och även måste väl föräldrarnas villighet att anskaffa läroböcker i esperanto åt barnen, tolkas som ett bifall från deras sida. Till hösten komma kurserna att återupplagas, och få vi hålla på ännu ett eller två år,

så finns det i Mora en kunnig kärntrupp av esperantister, som äro skickliga att uppbära idén om ett världsspråk och föra den till nya segrar.

I detta sammanhang bör även, om än i korthet, omnämnas, i vad mån esperanto vunnit utbredning bland de äldre. De i början av denna artikel berörda kurserna för vuxna personer ha fullföljts och i allmänhet givit ett gott resultat och i varje fall fört deltagarna så långt, att de nu äga goda förutsättningar för fortsatta självstudier.

Slutligen bör icke Mora Esperantoförening, som bildats för att bedriva ett organiserat utbildningsarbete och propagera för världsspråkstanken, glömmas. Föreningen räknade vid sin start 26 medlemmar, vid andra sammanträdet 50 och vid tredje och senaste sammanträdet 73. Möten hållas en gång i månaden och inom föreningen arbeta studiecirklar med högst tio medlemmar i varje. Studiecirkelarna sammanträda en gång i veckan och deras medlemmar erlägga jämte medlemsavgiften, som är 2 kr., 10 öre för varje studie-timme. Studieledarna bilda tillsammans en centralcirkel. Föreningen har beslutat anskaffa eget bibliotek och anslagit medel härför. Mötesprogrammen upptaga föredrag och diskussion om något esperanto närstående ämne, sång och uppläsning på esperanto samt för omväxlingens skull även sång och uppläsning på svenska och bygdemål. Skolrådet har tillmötesgående utlovat, att församlingens skollokaler få fritt disponeras, och föreningen räknar som sina understödande medlemmar ett flertal personer i framskjuten samhällsställning.

Bliver fortsättningen början lik, så skola vi alltså till hösten vinna mycken terräng för världsspråket i den aktion här- för, som nu planeras inom de ledande kretsarna av Mora esperantister.

.....

Till Sveriges lärarekår!

Följ med esperantospråkets utveckling

i in- och utlandet genom att för ett år prenumerera på

LA ESPERO.

Utkommer 1 gång i månaden. Utgives på svenska och esperanto. Pris för helt år kr. 3:50. Pren. kan ske på posten samt direkt hos Förlagsföreningen Esperanto, adr.: Stockholm 1.

Använd en del av ferierna

till att studera esperanto! Köp Nyléns lärobok à 1 kr. Finnes till salu i varje bokhandel samt hos Förlagsföreningen Esperanto, adr. Stockholm 1, varifrån prisförteckning på övrig litteratur kan erhållas.

Jämför de uppnådda resultatens

förhållande till studietidens längd vid studium av esperanto och engelska, och Ni måste ovillkorligen inse esperantos stora överlägsenhet såsom världsspråk.

.....

Sök att värva åtminstone EN ny prenumerant på La Espero!

JORDEN RUNT

Norge.

Norska bokbinderiarbetareförbundet antog vid sin kongress i Kristiania under påsken en resolution i vilken arbetarnas politiska och fackliga organisationer uppmanas att arbeta för esperantos utbredning.

*

Belgien.

Nyligen ha fyra nya esperantokurser påbörjats i Antwerpen med tillsammans 150 deltagare.

*

Finland.

Finska republikens president har, enligt uppgift i finska tidningar, lovat bli beskyddare för den fjortonde internationella esperantokongressen i Hälsingfors.

*

Under år 1921 deltog 3,700 personer i de av finska esperantoförbundet anordnade kurserna i esperantospråket, därav ensamt i Hälsingfors 700. Dessutom har undervisning i esperanto lämnats i många studiecirkel och vid en del skolor.

40 lärare, bland dem en del rektorer, ha hos skolöverstyrelsen anhållit att esperanto måtte införas såsom valfritt ämne i skolorna.

*

Tjeckoslovakien.

Som vi redan förut meddelat är esperanto under innevarande läsår infört såsom valfritt ämne i allmänna läroverken. På grund av lärarebrist har dock undervisning icke kunnat arrangeras i mer än tre gymnasier med 350 lärjungar. Dessutom undervisas i 15 folkskolor sammanlagt 450 barn i esperanto samt i några yrkesskolor ett 40-tal lärjungar.

*

Japan.

Förslaget om utredning angående esperantos införande i de japanska folkskolorna har antagits av japanska underhuset och man väntar att det även skall antagas av överhuset.

*

Hälften av japanska esperantoförbundets medlemmar utgöres av studenter.

Esperantoföreningar finnas vid 23 universitet och andra högre läroanstalter och 12 lägre.

.....

Som bevis

på hur lätt Esperanto är, jämfört med andra språk, kan nämnas att en 13-årig deltagare i rektor Janssons kurs efter två lektioner var i stånd att rätt översätta ett brev från en utlänning och självständigt utan annan hjälp än Nyléns lärobok författa följande svar:

Sinjoro Alfred Huber.

De via karto ni aŭdis ke vi volas korespondi kun ni. Ni sendas nun karton de Stokholmo kun salutoj de niaj Esperanto-lernantoj.

Beskowska skolan,
Stockholm.

Sveda Kroniko.

Esperanto en la sveda gazetaro.

Post nia antaŭa numero Östersunds-Posten kaj Eskilstuna Kuriren komencis enpresi esperantokursojn. 15 ĉiutagaj jurnalaj raportis pri la konferenco de instruistoj en Genève. Dum la lasta semajno aperis pli ol 40 artikoloj kaj noticoj pri Esperanto en svedaj jurnalaj, En Svenska Morgonbladet la eminenta sekretario en la alianco de unuigaj de kristanaj junuloj, d-o Karl Fries, loĝanta en Genève, favori raportis pri la konferenco tie kaj pri la esperanta movado. La grava socialdemokrat-jurnalo Ny Tid (Novo Tempo) en Gotenburgo en gvidanta artikolo pri traktis la instruistan konferencon kaj skribis, ke "ankaŭ tiu, kiu ĝis nun ne multe aŭ tute ne konfidis je Esperanto kiel la mondlinevo de la estonto devas kun surprizo sciigi pri la traktadoj de la kongreso".

Huskvarna. La 24an de Aprilo oni finis la printempan kurson, kiu donis bonan rezulton. Samtempe la esperanta klubo havis sian duonjarkunsidon kaj elektis novan estraron, nome: Prez. Einar Adamson; sekr. Oscar Bruhn; kasistino Anna Hultstein; v. prez. Josef Bååht kaj v. sekr. A. Rendahl.

Jönköping. Nia samideano Einar Adamson la 28an de Aprilo faris publikan paroladon pri Esperanto en la popola domo de la urbo Jönköping. Post la parolado li aranĝis specimenan kurson. La rezulto estis, ke 21 personoj fondis klubon. Kiel prez. oni elektis s-on Klas Hultqvist; sekr. s-on Einar Lundin; kas. s-on N. B. Pettersson; v. prez. s-on Herman Jonsson kaj v. prez. s-on Knut Jensie. Du membroj, kiuj lernis la lingvon per helpo de s-o Adamson, gvidos kurson.

Ludvika. La klubo tiea vivas kaj laboras. Ĝi nun havas 15 membrojn, sed la intereso estas granda en la urbo. Tio dependas plejmulte de la kurso en la gazetaro, kiun verkis s-o Skog. Multaj legis tiun kurson kaj interesiĝis pri Esperanto. Venontan aŭtunon certe okazos nova kurso. Ni intencas dum la somero propagandi per Esperanto per vendado de literaturo, ŝlosiloj kaj aliaj propagandaj. Eble oni ankaŭ faros elmontran kestion por montrado de novaĵoj pri Esperanto. Ĉe la finiga kunveno de la studrondoj de Arbetarnas Bildningsförbund en Ludvika la subskribinto paroladis pri Esperanto. La parolado estis aŭskultita de ĉirkaŭ 75 personoj kun intereso malgraŭ la malfrua horo.

B. E-n.

(La prezidanto de Eldona Societo Esperanto, vidinte tiun ĉi raporton diris, ke estis la plej brilanta ideo kiun li ankoraŭ trovis en ia raporto.)

Malmö. La esperantista klubo kunvenis la 4an de Majo. La delegitoj de la klubo je la jarkunvenoj de S. E. F. kaj E. S. E. raportis pri la decidoj faritaj. La kasisto donis la ĝojigan informon ke ekonomie la jarkunveno bone sukcesis. La gvidantoj de la vintraj kursoj raportis pri la rezultoj.

Oni decidis, ke la kunvenoj dum la somero okazos en la libera aero. Por

aranĝi la kunvenojn kaj ekskursojn dum la somero, konsistantan el s-oj Carlsson, Gällström kaj Erik Olsson.

Por ekzercadi la lingvon parole oni fondis apartan klubon por konversacio, en kiu la partoprenintoj en la finitaj kursoj havos okazon sin pliperfektigi en parolado de la lingvo. La klubo konvenos ĉiumerkrede en la kafejo Nutiden, Frejgatan 3. (Imitinda ideo. Red. de L. E.)

Mora. La grupo esperantista kunvenis dimanĉe la 7an de Majo sub prezido de instruisto Lundholm, kiu faris paroladon pri Esperanto, ĝia konstruo, disvastiĝo kaj signifo. Lernantoj el la popollernejoj kantis hore esperantaj kantojn kaj s-o Sundin legis anekdotojn.

La grupo nun kalkulas 75 anojn, krom tio estas speciala grupo fondita por infanoj, kiu kalkulas ĉ. 30 anojn.

Motala. Nia esperantokurso daŭrinta dum tiu monatoj estas finita. Je la lasta kunveno la kursanoj aranĝis tre festene. La gvidinto s-o Ahl ricevis donacon.

Friz Johansson.

Stockholm. Nin vizitis s-o Aug. Pitlik el Praha. Li vojaĝis kiel elsendito de la komerca departemento en Praha kaj estis vizitinta Hagon kaj Kopenhagon. El Stockholm li vojaĝis al Kristiano.

Lia tasko estis informi la publikon pri la atrakcioj de Ĉeĥoslovakujo el turista vidpunkto. Je publika kunveno en la ĉambrego de K. F. U. M. li parolis pri tiu temo kaj montris multajn belajn lumbildojn. S-o Tell svede donis klarigojn pri la bildoj.

Post la parolado estis aranĝita komuna vespermanĝo, en kiu partoprenis ankaŭ la ĉeĥoslovaka ministro en Stockholm. La tagon poste estis invititaj por tagmanĝi ĉe la ministro s-o Pitlik kaj la gvidantoj esperantistoj en Stockholm.

*

La 11an de Majo la grupo esperantista havis sian lastan monatan kunvenon por tiu ĉi sezono en hotelo Östergötland. La sekretario raportis pri la aranĝo de la postkongresa vizito en Stockholm la 16-21 de aŭgusto.

Post la kunsido estis aranĝita komuna vespermanĝo. Oni kantis komune kantokon verkitan de s-o Tell kaj amuziĝis ĝis malfrua horo. Dum la somero oni havos konversaciojn por ekzercadi la lingvon kaj sin bone prepari por la akcepto de la fremduloj. Ĉe oni devus pripensi tiun aferon, ĉar bona scio pri Esperanto estas akirinda.

Tingsryd. La 19an de Aprilo estis fondita Societo Esperantista de Tingsryd kun 11 membroj. Poste anoncis sin plue 10 membroj. La jena estraro estas elektita: Prez. s-o E. Sandqvist; v. prez. s-o J. Johansson; sekr. f-ino Elsa Rooth; kas. s-o S. Meijer. Anstataŭantoj: F-ino Siri Widbäck kaj f-ino Göta Löwenfeldt. Kurso por komencantoj estas komencita. La societo jam aliĝis al S. E. F.

Vibygerå. En la paroĥo Vibygerå kaj la apuda industria loko Salsåker kelkaj personoj komencis studi Esperanton instigitaj de nia samideano Frans Quist.

Esperantos bildningsvärde.

Av läroverksadj. fil. lic. *Harald Skog.*

Alla, som studerat esperanto grundligt, veta, att detta språk har ett ovanligt stort teoretiskt bildningsvärde, jämfört med de nationella språken, och detta gäller lika väl för den mer eller mindre språkkunnige som för personer utan förkunskaper. För en utomstående förefaller det ofta vid första påseendet orimligt, att ett »konstgjort» språk skulle kunna erbjuda en effektivare övning för förståndet och förmågan att resonera än ett »levande». Men det är i alla fall så. Esperanto är från början på ett målmedvetet sätt avpassat att vara ett förträffligt uttrycksmedel. Ett nationellt språk utvecklar sig nog på det hela taget så småningom till allt fullkomligare uttryck för tanken för den, som har det till sitt modersmål, men samtidigt blir det i vissa avseenden allt mera svårsläkt för en utlänning, som vill inhämta det på ett fullt tillfredsställande sätt. Och denna olägenhet medför ingalunda något ökat utbyte för främlingen, som studerar språket. Nedanstående är avsett att vara en kortfattad utredning av denna fråga.

Esperantospråkets hela byggnad är bestämd av jämförelsevis få, allmängiltiga och från varandra väl avgränsade regler med vilkas hjälp man lätt kan avgöra, vad som är tillåtet eller förbjudet. Själva »inpluggandet» av reglerna, vilket ej utgör någon vidare effektiv tankeövning utan på sin höjd tränar minnet, är således ganska snart undanjort, och man kan sedan ägna desto mera tid åt deras tillämpning, varvid man verkligen får övning i logiskt tänkande. Då man studerar något av de stora kulturspråken, ställer sig saken helt annorlunda. De olika regler, som man måste lära sig, äro mindre allmängiltiga, varför deras antal blir vida större, och samtidigt skära de in över varandra, så att de måste kompletteras med massor av undantag. Det arbete, som fordras för deras inlärande, ökas icke blott i proportion till deras antal utan betydligt mera, därigenom att de bilda ett mera komplicerat system än esperantos. Ofta kunna regler, som motsvara esperantos, överhuvud taget icke uppställas, utan det hela sönderfaller i en mängd enskildheter, som måste inläras var för sig. Och sedan man lärt sig en lärobok av normalt omfång, är det ändå ingalunda säkert, att det blir rätt vad man skriver eller säger, även om man tillämpar de inlärdas reglerna aldrig så omsorgsfullt. Ty de nationella språken vimla av nyckfullheter, som ingen lärobok och icke ens stora handböcker kunna i full utsträckning ta hänsyn till.

Vad som här sagts om språkets byggnad gäller i ännu högre grad om dess ordförråd. Sammansatta och framför allt avledda ord bildas i esperanto enligt vissa undantagslösa gällande regler. Detta medför två fördelar. För det första blir antalet enskilda beståndsdelar av ord, som måste inläras för att uppnå en viss färdighet, endast en ringa bråkdel av det antal fristående ord, som fordras för samma färdighet i ett nationellt språk. Esperanto erbjuder alltså också härvidlag en stor lättnad beträffande inhämtandet av ren minneskunskap. För det andra får den studerande i stället en synnerligen nyttig övning vid tydandet av avledda ord, bil-

dande av nya sådana, enligt de inlärdas reglerna och vid kontrollerandet av huruvida ett avlett ord, som han slagit upp i sin ordbok, verkligen riktigt återger det svenska ordets mening i det sammanhang, vari det förekommer. Detta är icke blott en övning i konsten att tillämpa regler och tänka logiskt utan förskaffar också den studerande ökade insikter i hans modersmål. Det uppövar konsten »att finna det rätta ordet i den rätta stunden», en konst, som de flesta av oss väl aldrig bli fullärd i.

Esperantos bildningsvärde förhöjes ytterligare därigenom, att det erbjuder en intressantare sysselsättning än de nationella språken. Grunderna gör man snart undan och märker, att man verkligen börjar kunna något utan att ha behövt ägna åratals åt ändlöst själlöst inpluggande av detaljer, som ha eller åtminstone synas na föga sammanhang med varandra. Därtill kommer, att man verkligen kan ha utsett att med rimligt arbete lära sig fullt behärska språket i tal och skrift. Vad de nationella språken beträffar, ser man ofta exempel på att personer, som studerat sådana i många år, ändå äro osäkra på om ett ord eller uttryck kan användas i visst sammanhang. Studiet av esperanto lämnar som teoretisk övning vida mera lön för mödan än något nationellt språk.

Var och en, som vid mognare ålder lärt sig ett nytt språk, vet, hur ett sådant studium vidgar vyerna och fördjupar språkkänslan, och detta desto mer, ju säregnare det nya språket är till sin byggnad. Denna fördel måste då också esperantostudiet erbjuda för den språkkunnige och språkitresserade. Han finner i esperanto många språkliga fenomen så att säga renodlade och inpassade i en ny omgivning, vilket ofta ställer uttrycksmedlens funktioner i en delvis ny belysning. Detta vinnes naturligtvis icke genom att blott läsa igenom en grammatik utan först då man börjar använda språket något så när ledigt. Men intet språk förmår ge en sådan fördjupad insikt med så ringa arbete som esperanto.

.....

Statistik över kursdeltagare.

När Nationernas förbunds beslut att utföra en utredning om esperantorörelsens utbredning i hela världen blev bekant, glädde det oss esperantister ofantligt. När generalsekretariatets frågeformulär kom styrelsen för Svenska Esperantoförbundet tillhanda och det gällde att komma med tillförlitliga siffror på antalet personer, som lärt sig esperanto, antalet försälda läro- och ordböcker etc., tedde sig utredningen icke lika angenäm. Var skulle man få tag i siffrorna? Hur skulle man kunna räkna ut hur många läroböcker, ordböcker o. dyl. som tryckts och sålts i vårt land, hur skulle man kunna beräkna hur många personer som deltagit i esperantokurser?

Behovet av statistik framträdde obehagligt. Vi måste framdeles kunna framlägga exakta siffror för att styrka våra påståenden. Som det nu är hava vi ingen aning om huru många personer i vårt land som studerat esperanto. Räkna vi efter antalet, skola vi finna att det är många fler än någon tror.

Styrelsen har låtit trycka blanketter för

uppgifter om esperantokurser, och det är meningen att varje kursledare, då under rättelse om kursens början när styrelsen, skall erhålla en sådan blankett, vilken efter kursens avslutande insändes till förbundsexpeditionen. Uppgifterna tagas där om hand och ordnas. Varje år skall statistiken offentliggöras i *La Espero*.

Det är lätt att tänka sig betydelsen av en sådan statistik om t. ex. införandet av esperanto i de svenska skolorna kommer på dagordningen. Alla, som lett kurser eller som komma att göra det, böra därför komma ihåg att insända uppgifter därtill om sådan icke kommer ändå. Framför allt uppmanas de, som hållit kurser under 1921, att icke försumma att lämna dylika uppgifter därom *ofördröjligen*.

.....

Turistpropaganda på esperanto.

Föredrag om Tjeckoslovakien av sekreteraren Aug. Pitlik.

Ur Dagens Nyheter för den 5 maj tillåta vi oss klippa följande:

Om Tjeckoslovakien såsom turistland hölls i går ett instruktivt föredrag å K. F. U. M:s hörsal av sekreteraren i tjeckoslovakiska handelsdepartementet, Aug. Pitlik, inför en fulltalig och intresserad publik, varibland märktes många härvarande esperantister, vilka föregående sommar deltog i Svenska esperantoförbundets kongressresa till Prag.

Föreläsaren introducerades på svenska och esperanto av Internationella esperantoförbundets ombud i Stockholm, redaktör H. Halldor, vilken anordnat mötet. Tjeckoslovakiska staten bedriver nämligen upplysningsverksamhet i utlandet även med esperantos hjälp. Hr Pitlik höll därefter sitt föredrag på tyska, varvid han särskilt fäste sig vid sitt lands och dess huvudstads naturskönhet, som är särskilt ägnad att draga turistströmmen i denna riktning. Dessutom gjordes några orienteringar i fråga om de berömda badorterna, vilka till stor del ha sina varma källor att tacka för sin tillkomst.

Härpå förevisades en serie utmärkta kolorerade skioptikonbilder från såväl Prag som de märkligaste badorterna och de tjeckoslovakiska alperna. Det icke minst intressanta var bilderna från de för några år sedan upptäckta och nu för allmänheten tillgängliga stalaktit- eller droppstensgrotterna i Mähren. Föreläsarens beskrivning över bildmaterialet tolkades på svenska av kontorschefen L. Tell. Föredraget belönades med särdeles livliga applåder.

Efter föredraget var anordnad gemensam supé på restaurang Riche, vari deltago medlemmar av Stockholms esperantoförening och tjeckoslovakiska legationen härstädes, däribland även ministern med fru.

Dagen efter föredraget voro de ledande esperantisterna i Stockholm av minister och fru Radimsky inbjudna till middag i deras hem.

.....

Sprider Ni kännedom om Esperanto i Eder omgivning?

XIVa Universala Kongreso de Esperanto en Helsingfors (Finlando) 8—16 de Aŭgusto 1922.

Sesa komuniko (mallongigita).

Afiŝoj. La afiŝoj, trikolora presaĵo, estas nun iom post iom ekspeditataj. La esperantistaj societoj, firmoj kaj privataj uloj, kiuj povas ĝin elmeti favore, estas petataj sendi al ni sian adreson por senpaga ricevo de la afiŝo.

Fakaj kunsidoj. Finlanda Foiro invitas ĉiujn foirojn partopreni per reprezentantoj, Esperante parolantaj, en faka kunsido de la foiroj.

Ekspozicio. Ĝis nun ni ricevis preskaŭ nenion por ekspozicio. Ni petas la samideanojn diverslandajn sendi, ĉu donace, ĉu prunte, ekspozicindajn aĵojn.

Novaj aliĝoj. 196—230. La ĝisnunaj aliĝintoj estas el sekvantaj landoj: Germanujo 30, Estonujo 23, Pollando 20, Britlando 18, Nederlando 14, Ĉeĥoslovakujo 10, Franclando kaj Aŭstrujo po 7, Hungarujo 5, Italujo 4, Svislando 3, Litovujo kaj Danlando po 2, Svedlando, Hispanujo, Usono, Turkujo, Kanado kaj Japanlando po 1, Finlando 79, entute 230 aliĝintoj el 20 landoj. Helpkongresanoj entute 9.

Sepa komuniko.

La dato de la kongreso. Kaŭze de tio, ke la Finna Vaporŝipa Kompanio fiksas tute novan veturplanon por la venonta somero, la L. K. K. estis devigata ŝanĝi la daton de la Kongreso. Ĝi okazos la 8—16 de aŭgusto 1922.

Alveturo al Finlando. Nuligante la sciigojn donitajn en la IIa kaj en la Va komuniko ĉi tie estas sciigata la definitiva alveturplano de la kongresŝipoj kaj parte novaj rimarkinde malaltigitaj prezoj.

Svedujo. El Stockholm al Helsingfors ekveturos ŝipo "Torneå" merkredon la 2. VIII. je la 7-a vespere alvenante jaŭdon la 3. VIII. vespere. Lokoj: I-a kl. 55, II-a kl. 33, III-a kl. (sen kajuto) 150. Prezoj: I-a kl. sv. kr. 88:—, II-a kl. sv. kr. 72:—, III-a kl. sv. kr. 48:—, Ĉio sen manĝo.

El Stockholm ankaŭ al Åbo ekveturos ŝipo "Birger Jarl" dimanĉon la 6. VIII. je la 7-a vespere, alvenante lundon la 7. VIII. vespere. Nombro de lokoj kaj prezoj la samaj kiel en "Torneå".

El Stockholm al Åbo ekveturos ŝipo "Nordstjernan" ĉiumarde, "Heimdall" ĉiujauĉe kaj "Hebe" ĉiusabate je la 7-a vespere, alvenante en Åbo la sekvantan matenon. Lokoj: I-a kl. 59, II-a kl. 22, III-a kl. 22. Prezoj: I-a kl. sv. kr. 80:—, II-a kl. sv. kr. 64:—, III-a kl. (sen kajuto) sv. kr. 48:—, Ĉiuj prezoj sen manĝo.

Reveto el Finlando. Al Stockholm el Helsingfors dufoje en semajno, ekz. "Birger Jarl" merkredon la 16. VIII. (alvenos 17. VIII.), "Torneå" dimanĉon la 20. VIII. (alvenos 21. VIII.) Prezoj: I-a kl. fmk. 264:—, II-a kl. fmk. 208:—, III-a

kl. (sen kajuto) fmk. 120:—, Ĉio sen manĝo.

Al Stockholm el Åbo (trifoje semajne). "Hebe" ĉiumarde, "Nordstjernan" ĉiujauĉe "Heimdall" ĉiusabate vespere (alvenanta sekvantan matenon). Prezoj: I-a kl. fmk. 240:—, II-a kl. fmk. 192:—, III-a kl. (sen kajuto) fmk. 120:—, Ĉio sen manĝo.

Pasporto. La ekstera ministerio konsentis pri tio, ke la kongresanoj ricevos la vizon sen formalajoj, kiam ili montras la kongresan karton kiel legitimilon. Ni atentigas, ke la kongresanoj petu vizon "al Helsingfors kaj vojaĝo en tuta Finlando".

Legacio: Stockholm, Kungsgatan 7. Konsulejo: Haparanda.

Poŝto kaj telegrafo. La poŝta administracio konsentis aranĝi en la kongresejo provizoran poŝtkontonon. Sur la sendaĵoj devos estis klare notite "XIV-a Universala Kongreso de Esperanto" kaj prefere la kongresa numero de la adresato. Telegramoj al kongresanoj povos esti ricevataj en la sama oficejo, se ili estos adresataj al "Esperanto, Helsingfors".

Fakaj kongresoj. Por fervojistoj aranĝos s-o H. Salökannel, Laihia, por studentoj med. kand. L. I. Lappi, adreso ĉe L. K. K.

Vidu la antaŭajn komunikojn en La Espero numeroj 11—12 1921 kaj 2 1922. La kongresa kotizo estas por svedoj 20 svedaj kronoj. Post la unua de junio ĝi plialtiĝos je 50 proc.

.....

La jarkunveno de Eldona Societo Esperanto.

Samtempe kun la jarkunveno de S. E. F., raportita en la antaŭa numero de La Espero, okazis en Malmö ankaŭ la jarkunveno de la Eldona societo, la 16-an de aprilo (la paskotagon).

Ĉe la kunsido estis reprezentataj 23 membroj kun entute 228 loĝoj.

S-o Halldor prezidis kaj kiel ordinare dum lia prezido la traktadoj ne fariĝis longaj.

La multenhava raporto de la estraro estis unuanime aprobata. El la raporto evidentiĝis, ke la ekonomia stato de la societo, kiu je la tempo de la antaŭa jarkunveno ne estis brila, dum la jaro pliboniĝis tiom, ke la movado donis profiton de 1,343:05 kr.

Konforme al la propono de la revizoroj, la kunsido esprimis sian plenan aprobon kaj dankon al la estraro por ĝia laboro. La estrara propono rilate al la uzo de la gajno estis akceptata. Laŭ tio interalie estos pagata al la lotposedantoj 6-procenta rento je la akcioj. Al la estraro estis difinita honorario de 450:— kr. por la jaro 1922.

Plue estis akceptata propono de s-o Hedström, Gevle, rilate al pago de vojaĝaj kostoj de la estraranoj.

La elektoj donis la sekvantan rezulton: kiel sekretario estis reelektata s-o R. Pehrsson, kiel anstataŭanto novelektiĝis s-o N. Holmberg, ambaŭ en Stockholm. Revizoroj fariĝis s-roj L. Tell kaj C.

Ny litteratur.

Internacia krestomatio. Översättning av D:r Kabe. Innehåller kapitel ur världsberömda böcker.

Pris kr. 0:75.

Hamleto. Övers. av D:r L. L. Zamenhof.

Pris kr. 2:25.

Esperanto utan förkunskaper. Särtryck.

Pris kr. 0:25.

Förlagsföreningen ESPERANTO, Stockholm 1.

Ohlsson, kun s-ro B. Luning kaj f-ino H. Hemberg kiel anstataŭantoj, ĉiuj en Stockholm.

Laŭ la propono de la estraro estis certare decidata doni al la redaktoro de La Espero honorarion de 300:— kr.

Post kiam la prezidanto kontentige respondis al kelkaj demandoj de la samideanoj en Malmö, la kunsido, kiu komencis 10,30 a. t. estis finata jam 11,55 a. m. per kelkaj dankaj vortoj de la prezidanto.

.....

Postkongresa Vizito en Kopenhago,

La 21-an kaj la 22-an de aŭgusto 1922.

"Centra Dana Esperantista Ligo" aranĝos en Kopenhago la 21-an kaj la 22-an de Aŭgusto, dutagan kuneston kun la enlandaj kaj eksterlandaj samideanoj, kiuj partoprenis la Helsingforsan (8—16 Aŭg.) kaj la Stockholman (18—19 Aŭg.) kongresojn.

La kongreskarto, havebla ĉe F-ino Astrid Rybo, Kommunuskolen ved Sundholm, Kopenhago, S, kostas 5 dan. kr. por svedoj.

Bonvolu sendi la kotizon per ĉeko.

Provizora programo:

Lundon (la 21-an de Aŭgusto).

Antaŭtagmeze renkontiĝo ĉe *Langelinje*, poste oni (eble per aŭtomobila karavano) *rigardos la urbon*, vespere komuna manĝado kun sekvantaj amuzajoj kaj dancado.

Mardon (la 22-an de Aŭgusto).

Tagmeze *ekskurso al la banloko »Skodsborg»*,

vespere la kongresanoj kolektiĝos en la amuzejo *»Tivoli»*.

Do, karaj samideanoj, venu multnombre al nia modesta kongreso por kies sukceso ni Kopenhagaj Esperantistoj faros nian plej eblan.

Martin Blicher   *Astrid Rybo*
Prezidanto de   Membro de la loka kongresita Ligo   gresa komitato de C. D. E. L.

.....

BEGAGNA sommaren till studium av esperantolitteratur!

Libroj kaj gazetoj.

Tri angloj alilande. Romano originale verkita en Esperanto de John Merchant. Dua eldono, 1922. B. E. A. Publications Fund n-o 8. 62 pg. 12×18 cm. Eldonis Brita Esp. Asocio, London W. C. 1, 17 Hart Street. Prezo: broŝur. 1 ŝ. 1 p. aŭ 5 resp. kup.

Amuziga libro. Oni kun intereso sekvas la sortojn de la vojaĝantoj. Unu el la angloj scias esperanton.

La eksperimento de Eccles. Kun notoj pri la instruado, de Elisabeth Hogg. 24 pg. 12¹/₂×18¹/₂ cm. Brita Esp. Asocio, London. Prezo 10 p. aŭ 3 resp. kup. La instruistojn devas interesigi tiu ĉi raporto pri la konata eksperimento de Eccles.

Per tolboato. Skizo de Jotoka. Eldonejo Oskar Ziegler & Ko., Marktredwitz, Bayern. 24 pag., 10¹/₂×14¹/₂ centimetroj. Prezo 12 germ. markoj.

Esperanto Katechismus. 50 Fragen mit Antworten. De Hanns Sappl. Pauluseldonejo, Karmeliterplatz 5, Graz. Mk. 5:50.

Gvidlibro tra Graz. Sub aŭspicioj de Landesverband für Fremdenverkehr in Steiermark eldonita de Stiria Esp. Soc., Graz 1913. 80 pag., kun ilustraĵoj.

Esperanto utan förkunskaper (Esperanto sen antaŭscioj). Kurso en 8 lecionoj, verkita en sveda lingvo de s-o kolegia adjunkto Harald Skog, Ystad. Bazita sur novaj pedagogiaj principoj. Uzita en multaj svedaj ĉiutagaj gazetoj. Kvarpaĝa kajero, eldonita de Eldona Societo Esperanto, Stockholm 1. Prezo 25 oeroj.

Nyckel till Esperanto (Esperanta ŝlosilo). Nova eldono sveda. En 10,000 ekz. presita. Eldonita de Eldona Societo Esperanto, Stockholm 1. Prezo 10 oeroj.

Norvega Esperantisto. Dum longa tempo mankis al niaj norvegaj samideanoj propra organo. Nia modesta La Espero estis organo ankaŭ por la Norvega Esperantista Ligo. Dum la pasintaj jaroj la nombro de norvegaj abonantoj plimalmultiĝis, ankaŭ ni ne ricevis iajn sciigojn pri la agado de la norvega esperantistaro. Tial ni sciigis al ili, ke ni konsideris plej bone forigi nian titolon "Oficiala Organo de N. E. L.". Pri tio konsentis la estraro de tiu ligo.

Nun ni ricevis la unuajn du numerojn de maŝkribita kaj multobligita gazeto, redaktita de s-oj Bonnevie kaj Bugge-Paulsen. Tiu arango estas nur provizora kaj ni tre deziras, ke niaj norvegaj samideanoj baldaŭ havos presitan gazeton.

La starigo de tiu ĉi gazeto evidente montras la grandan bezonon havi proprajn naciajn esperantogazetojn. Ĉiu nacio havu sian organon, sed tiuj organoj estu presataj plej grandparte en la gepatraj lingvoj por diskonigi al la publiko la progresojn de nia lingvo kaj ĝiaj avantaĝoj.

Oficiala Gazeto Esperantista. 8a volumo, n-o 5-6. Enhavo: Oficialaj decidoj kaj komunikoj de la Lingva komitato, tria oficiala aldono al universala

vortaro, protokolaro de la dektria kongreso en Praha k. t. p. Abonprezo 5 frankoj po jaro. Adreso ĉe Centra Oficejo, 51, rue de Ciichy, Paris. 9.

La kunligilo. Monata bulteno de Esperantista klubo de Sandviken.

Maŝkribita folio tute en Esperanto. — Ni fariĝis ĝojaj vidi tiun ĉi vivsignon de la grupo en Sandviken. La bulteno tre bone plaĉas al ni, ĝi enhavas krom rakonton pri la kongresa vojaĝo al Praha diversajn sciigojn pri nia movado en kaj eksterlande, humorajojn k. t. p.

Leipziga aŭtuna fiaro 1922 elsendis tre belan prospekton en Esperanto kun belaj bildoj el Leipzig kaj necesaj informoj por foirvizitantoj. Havebla ĉe Messamt für die Mustermessen in Leipzig (Esperanto-Fako), Markt 4, Leipzig, Germanujo.

.....

Vad kan staten göra för världsspråksfrågans lösning?

Av läroverksadjunkt *Elias Beckman.*

Förutsättningen för att statsmakterna skola medverka till en definitiv lösning av världsspråksfrågan är, att rörelsen växt sig så stark, att man med visshet kan ådagalägga möjligheten av språkfrågans lösning på artificiell grund.

Ehuru mycket redan vunnits, vågar jag dock påstå, att vi ännu ej lämnat det förberedande stadiet. Vi kunna alltså icke av statsmakterna fordra mera än att de understödja rörelsen genom att sätta den i tillfälle att utföra sitt förberedande arbete i större stil. Detta understöd kan lämpligast ske genom ett medgivande, att de folkskollärare, som så önska, få anslå ett visst antal veckotimmar (2 à 3) till esperantoundervisning. Genom infordrande av uppgifter från vederbörande skolråd eller folkskoleinspektörer skulle sedan överstyrelsen kunna samla material för bedömande av undervisningens resultat. Om möjligt borde även tillfälle beredas eleverna vid folkskoleseminarierna att under sin studietid någorlunda grundligt inhämta språket och erhålla betyg i detsamma. En hänvändelse till andra länders regeringar om anordnande av likartade experiment, helst efter gemensam plan, vore även önskvärd, i första hand borde denna hänvändelse gälla de mindre staterna Norge, Danmark, Finland, Holland, Belgien, Tysk-Österrike, Ungern, Schweiz o. s. v. Ty just för småstaterna har frågan sin största betydelse. Eleverna skulle sedan sättas i tillfälle att träda i skriftlig förbindelse med elever i andra länder för att härigenom förvärva levande erfarenhet av språkets användbarhet. Önskvärt vore, att officiella tävlingar kunde anordnas och de bästa eleverna på statens bekostnad kunde sättas i tillfälle att under lämplig ledning samlas till kongresser i olika länder.

Naturligtvis finge saken inte ordnas så, att lärjungarnas ordinarie arbetstid utökades. Studiet av esperanto kunde tänkas ordnat så, att en lästimme, en skrivningstimme och en räknetimme anslöges till esperanto. Under räknetimmen räknades på esperanto, under skrivningstim-

men kunde man ha diktamensskrivning, småningom även kommateringsövningar o. referat av berättelser samt slutligen små uppsatser, helst i brevform, allt naturligtvis på esperanto. Under lästimmen skulle bl. a. övning i välsläning bedrivas och den färdighet, som under denna tid förvärvades, skulle komma även modersmålet tillgodo. Således behövde man ej befara, att den allmänna kunsksnivån skulle bli väsentligt lidande på införandet av esperanto i folkskolan. Fördeaktigast vore, om försöken kunde anställas i några större städer, så att tillfälle till sakkunnig kontroll kunde erbjuda sig. De skriftliga proven borde om möjligt kontrolleras och betyg avges för alla av samma myndighet. Då den här rekommenderade metoden ej är den genaste vägen att inhämta esperanto, vore det kanske lämpligast, att prov avlades först efter två års kurs.

*

Ovanstående är hämtat ur en uppsats, som jag skrev hösten 1918, men som först nyligen kommit red. av L. E. tillhanda.

Mycket av det som jag här ställer som framtidsmål har redan realiserats på många håll i utlandet, och man har hunnit mycket längre. Här få vi nog vänta ännu en tid. Och under tiden få vi var i sin stad försöka att påverka allmänna opinionen. Segt och praktiskt med utnyttjande av varje gynnsam konjunktur få vi kämpa oss fram utan överdriven optimism, utan påflugenhet. Vi böra taga ad notam det råd dr Nitobe, Nationernas förbunds andre generalsekreterare, givit esperantisterna:

»Låt oss gräva vår fåra, låt oss arbeta, men inte hoppas för mycket».

.....

Från förbundsexpeditionen.

Detta nummer är huvudsakligen ägnat åt ämnet esperanto och skolan. Det utskickas gratis till ett antal lärare.

*

I juni utkommer intet nummer av La Espero. Artiklar till julnumret böra vara redaktören tillhanda före 10 juli.

*

Vi ha erhållit en beställning på 2 läroböcker av Nylén, en lärobok av Backman, Tra la mondo m. m., inalles kr. 6:05. Beställarens namn och adress saknades, varför paketet ligger kvar.

*

La Faraono har gått åt så att f. n. finnes ej ett enda exemplar kvar. En ny beställning har redan avsänts, så att snart finnes den åter i lager.

*

Deltagare i korrespondenskursen göras uppmärksamma på, att lösning av uppgiften i första brevet skall insändas till kursledaren, varefter andra brevet erhålles från honom.

*

De av våra läsare, som tillhöra S. G. U. ombedjas att tillskriva förbundsexp.

*

Sommaren är en bra tid för litteraturspridning. Vid vistelse ute i det gröna kan man förkovra sig i esperanto genom att läsa skönlitteratur o. dyl. Vid friluftsfester bör man passa på att sprida nycklar.

ESPERANTOSPRÅKETS

BESTÅNDSDELAR.

ALFABETET.

a b c d e f g h i j k l m n o p r e ŝ t u v z

Åf dessa uttallas:

a som 'ts' i sater; **ĉ** som 'tj' i tjuna; **ĝ** (=d+t) som eng. 'g' i gentile; **ĥ** som 'ch' i tyska hoch, och; **ĵ** som 'sj' (sångbart) i spjå, franska 'j' i jour, eng. 's' i pleasure; **o** som 'å' i båt; **ŭ** som 'sch' i breich; **u** som tyskt 'u' i gul; **ŭ** (som kort 'u' i Faust) är konsonant, ej stavelsbildande 'u'; **z** som (sångbart) 's' i 'baza'; franska 'z' i alle, tyska 'z' i sagen. Öfriga bokstäver uttallas oförändligt så som deras svenska namn i alfabetet anger (således g'eograf-ej 'seogr' - o.s.v.)

GRAMMATISKA ÄNDELSER.

o. a. e.

Genom att till ordets stam foga en af dessa ändelser bildas substantiv, adjektiv och adverb. Obeständ artikel finns ej. Bestämda artikeln är **la** för alla genus, numerus och kasus. Substantiv bildas medels **o**, adjektiv medels **a**, adverb medels **e**. **la patro fader, patro faderlig, milito krig, milita krigsk.** **felio psykiskt, la felio psyk.** **teruro förskräckt, teruro förskräcktig, la jaro aret, jaro arigen.** Sammansatta ord bildas genom enkel sammansättning af ordstammarna till ett ord, hvarvid det 'kväljande' ordet ställs framst. Om väljandet så fördar, återkommer ordet stället framst. Om väljandet så fördar, återkommer ordet stället framst.

1

patolar, li revens el la batalo vundite, han återkom sårad från striden. Medels hjälpverbet **esti** bildas de sammansatta tidsermen: **ni estas petata, ni ombedes vi estas skribintaj, vi skola hufva skrifvit** **ĉi estas laborinta, hon skulle ha arbetat** **li estis dormonta, han har skolat samma** **mi estas sendita, jag har skickats** **estu benata, var välsignad**

PREFIXER.

bo- släktkap genom giftermål: **patro**, fader; **bopatro**, svärfar; **frato**, broder; **bofrato**, svägerska. **dis-** söndering och spridning: **jetti**, kasta; **disjetti**, kasta omkring; **semi**, så; **dissemi**, kringströ. **ek-** ägnad till och betydande handling: **brili**, glänsa, **ekbrili**, glänsa till; **kanti**, sjunga; **ekkanti**, börja sjunga, ta upp (en sång). **ge-** sammanfattning af böge bönen: **patro**, fader; **gepatro**, föräldrar; **matro**, husbonde; **la gemastro**, husbondefolket (herrn och frun). **mal-** rak motsats: **rida**, rida; **malrida**, fattig; **fermi** stänga; **malfermi**, öppna. **ro-** åter, ånyo: **veni**, komma; **reveni**, återkomma; **fari**, göra; **rofari**, göra om.

SUFFIXER.

-ad- betecknar: **varaktighet, uppreparande**: **pato**, skott; **patado**, skjutning, skäfta. **-aj-** såd som är (af)...: **mota**, mjuk; **la motajo**, det mjuka; **amiko**, vän; **amikajo**, vänskapsbevis. **-an-** invidnare, medlem, anhängare: **Londono**, London, **Londonano**, Londonbo; **Kristo**, Kristus; **kristano**, kristen. **-ar-** samling af lika föremål till ett begrepp: **arbo**, träd;

5

kan man i flera sammansättningsleden bibehålla de grammatiska ändelserna **o**, **a** eller **e**. **la vaporojpo dugfarigeto, terpomjo petata, akvovalo vattenfall, noktomezo, midnatt, gustatempo i vattitid, nen pagot gratis.** Främmande ord, hvilka de flesta språk lånat ur samma källa, och hvilka begagnas och förstås af de flesta nationer, undergå ingen annan förändring i Esperantospråket än den att stamförläggningen lämpas efter dettal. **ortografi o** ortografi, **ortografi a** ortografisk, **teatro** teater, **teatro a** teatralisk, **centro** centrum, **centro a** (ej central), central. Hvarje ord utläses så som det är stavadt. Tonvikten ligger i herstafviga ord på näst sista stavelsen: "vojo", "kantado", "interparolo".

j. n.

Dessa två bokstäver bildar pluralis och akusativ. Adjektivet rättar sig till numerus och kasus efter sitt substantiv. **la patroj, faderna, bona domo, goda hus, la filo amas sian patron (akusativobjekt), sonen älskar sin far.** Som svar på frågan "hvarthin?" — för att ange riktning till ett ställe — antaga ord (substantiv och adverb) akusativändelsen **n**. **Kio, hvarrest? Kio n vi iras, hvarst gån n? hejmo, hemma; hejmo n, hejmo; tri teatro n, gå på teatern; Patro n, till Paris.** Gentiven bildas med prepositionen **de**, dativen med **al**. **la domo de la patro, faderns hus; diril lon al patro, att säga något åt fadern.** Hvarje preposition har i Esperanto skarpt begränsad betydelse och användes blott i denna. Om ingen preposition rätt passar i sammanhanget, kan man begagna prepos. **je**, som är odövsattlig. Alla prepositioner styra (i och för sig) nominativ. **kun la patro, med fadern; sur la tablo, på bordet, sopro je la patroj, längtan till faderlandet plena o sako, full med vatten.**

2

arbaro, skog; **vorto**, ord; **vortaro**, ordbok. **-ej-** efter 2-5 bokstafven i manligt personnamn bildar smeknamn: **Karlo**, Karl; **Kaĉjo**, Kalle; **Petro**, Pår; **Puĉjo**, Pelle. **-obl-** möjlig; **vidi**, se; **videbla**, synlig; **kredi**, tro; **kredobla**, trolig. **-eo-** egenskap, det att något är...: **mola**, mjuk; **moleco**, mjukhet; **amiko**, vän; **amikeco**, vänskap. **-eg-** förstoring: **pordo**, dörr; **pordego**, port; **varma**, varm; **varmega**, het. **-ej-** platsen för...: **lerni**, lära; **lernejo**, skola; **kulri**, koka; **kulrejo**, kök. **-em-** besägenhet, vana: **kredi**, tro; **kredema**, lättrogen; **laboro**, arbete; **laborema**, arbetsam, flitig. **-er-** smådel: **sablo**, sand; **sablero**, sandkorn; **mono**, pengar; **monero**, slant. **-estr-** chef, föreståndare: **ŝipo**, skepp; **ŝipestro**, kapten; **regno**, rike; **regnestro**, statschef. **-et-** minskning: **ridi**, skratta; **rideti**, le; **varma**, varm; **varmeta**, ljum. **-id-** afkomling: **bovo**, tjur; **bovido**, kalv; **koko**, tupp; **kokido**, kyckling. **-ig-** göra, komma något att...: **morta**, död; **mortigi**, döda; **bruli**, brinna; **bruligi**, antända, bränna. **-iĝ-** bli-föra, göras, -na: **ruĝa**, röd; **ruĝiĝi**, rodna; **eldi**, sitta; **sidiĝi**, sätta sig. **-il-** verity, medel: **tranĉo**, skära; **tranĉilo**, knif; **viŝi**, afverka; **viŝilo**, handduk. **-in-** femininkun: **frato**, broder; **fratino**, syster; **koko**, tupp; **kokino**, höna. **-ind-** värd: **admiri**, beundra; **admirinda**, beundransvärd; **vidi**, se; **vidinda**, sevärd. **-ing-** hållare, slida, sak att infästa föremålet i: **plumo**, penna; **plumingo**, pennakäft; **kandelilo**, ljus; **kandelingo**, ljusstake. **-ist-** yrke, sysselsättning: **maro**, haf; **maristo**, sjöman; **ŝuo**, sko; **ŝuisto**, skomakare.

6

Prepositioner, som enligt sin natur ej äro riktning, måste för att prepositionsuttrycket d'ek skall få denna betydelse, följafas af substantiv i akusativ. **Ja kato saltis sur la tablon, katten hoppade upp på bordet; en la ĉambrono, i i rummet.** Komparativ bildas med **pli, maza**, och superlativ med **plej, mest**. Ordet **en** ofversättes med ordet **ol**. **pli blanka ol la nego, hvitare än snö, la plej alta monto, det högsta berg.** Personliga pronomen äro: **Mi** jag, **li** han, **ŝi** hon, **ĝi** det, **ni** en, **vi** ni, **ili** de, **ŝi** sig, **oni** man, (Akusativ **min** mig, **iln** honom, **ŝin** er, o.s.v.). Possessiva pronomen bildas med adjektivändelsen **a**: **mia** min, **via** eder, **ŝia** hennes, **ama** sin, **alŝia** hennes, **mia ĉapelo**, min hatt, **liaj libroj**, hans becker.

obl. on. op.

Grundtalen äro alltid oföränderliga: **1 unu** 4 kvar **7 sep** **10 dek** **2 du** **6 kvin** **8 ok** **100 cent** **3 tri** **6 ses** **9 nau** **1000 mil** Tio- och hundratat bildas genom sammanfogning: **533—kvincent tridak tri.** Ordningstalen bildas medels adjektivändelsen **a**: **la unua, den första, la dua, den andra, la tria, den tredje.** Multiplikationstalen bildas medels **obl**: **kvarobla** fyrfaldig, **dekobla**, tiofaldig. **Brakal** bildas medels **on**: **duono**, en half, **tri kvaronoj**, tre fjärdedelar. Kollektivtal bildas medels **op**: **okopoj**, ditte tillsammans, **dekduopoj**, dussintus. Distributivtal bildas medels prepositionen **po** (i hvar sin): **po ses, hvar sina sex, la libroj kostas po tri kronoj**, beckererna kosta tre kronor styck. Indelingsstal bildas medels adverbändelsen **o**: **unu o, för det första, du o, för det andra, kvin o, för det femte, o. s. v.**

3

as.	is.	os.	us.	u.	i.
ant.	int.	ont.	at.	it.	ot.

Medels dessa 12 grammatiska ändelser samt hjälpverbet **esti** kunna verbets alla tempora och modi bildas såväl i aktiv som i passiv. Verbet form är oböversatt af numerus och person och ändras ej för ölkhet hos dem. De första tre ändelserna **as, is, os**, beteckna de tre grundtempora: **Presens—mi skribas, jag skrifver** **Perfektum—mi skribis, jag skref, jag har skrifvit** **Futurum—mi skribos, jag skall skrifva** De nästa tre **us, u, i**, bilda konditionalis, imperativ och infinitiv: **Konditionalis—mi skribus, jag skulle skrifva** **Imperativ—skribu, skrif, skrifven** **Infinitiv—skribi, att skrifva.** Genom att tillägga imperativet till det personliga pronomet uttrycken önskan, ålängst eller vilja. **(ko) li skribu, att han kan skrifva, låt honom skrifva; Ni skribu, låtom oss skrifva.** Medels **ant, int, ont**, bildas de aktiva participerna: **Presens—skribanta, skrifvande** **Perfektum—skribinta, hafvande skrifvit** **Futurum—skribota, skoland skrifva** Medels ändelserna **o** och **a** erhålla de substantiv- och adjektiv- samt medels **e** adverbkalkylar: **La leganto, läsaren. La pasinta nokto, den förlutna natten. Instruante, oni lernas mem, genom att undervisa lär man sig själv.** Passiva participer bildas medels **at, it, ot**. **Presens—amata, älskad, som älskas** **Perfektum—amita, som har älskats** **Futurum—amota, som skall älskas** Äfven dessa kunna ombildas till substantiv, adjektiv och adverb. **ta amato, den älskade, kulritaj terpomoj, koka**

4

ÖFNINGSEXEMPEL.

1. **La patro estas tre bona. Mi vidis grandan** **Fadern är mycket god. Jag såg en stor** **hundon en la garden. Mi parolos hodiaŭ al mia** **hund i trädgården. Jag skall tala i dag till min** **patro pri la libro. Donu al mi la libro.** **La moder om boken. Gif mig den lilla boken. Filg-** **birdoj havas nestojn en la arboj. Venu al mi** **lerna kade nästen i träden. Kom till mig** **hodiaŭ vesper.** **Ĉu vi diras al mi la veron? La** **jag på aftonen. Måne ni säger mig sanningen?** **domo apartenas al mi. Sinjoro Petro kaj lia** **Huset tillhör mig. Herr Peter och hans** **edzino tro amas miajn infanojn.** **hustru mycket älska mina barn.**

2. **Ĉu vi jam trovis via'n horloĝon? Mi ĝin** **Har ni redan hittat er klocka? Jag har** **ankorau no seris: kiam mi finos mia'n laboron** **ännu inte letat efter den; när jag slutar mitt arbete,** **mi seros mia'n horloĝon, eed mi timas, ke mi** **skall jag se min klocka, men jag fruktar, att jag** **ĝin jam ne trovas.** **inte längre hittar den.**

3. **"Simpla, fleksebla, belsona, vere internacia** **en siat elementoj, la lingvo Esperanto pre-** **zentas al la mondo civilizita la sole veran** **solvon de lingvo internacia; ĉar, tre facila** **por homoj nemulte instruitaj, Esperanto estas** **komprata sen peno de la personoj bone** **edukitaj. Mil faktoj atestas la meriton** **praktikan de la nomita lingvo."**

8

7

Nedanstående arbeten kunna erhållas från

Förlagsföreningen Esperanto Stockholm 1.

Lärobok i Esperanto av P Nylén . . .	Kr. 1:—
Lärobok i Esperanto av G. H. Backman	" 1:50
Esperanto-svensk ordbok av G. H. Backman, häft.	" 3:—
D:o inb.....	" 4:—
Svensk-esperantisk ordbok av G. H. Backman, häft.	" 5:—
D:o inb.....	" 6:—
Nyckel till Esperanto, 24 sid	" 0:10
Esperanta Legolibro av V. Setälä, häft.....	" 2:25
D:o inb.....	" 3:—
Tra la mondo av P. Bennemann ...	" 1:—
Nova Testamento. Klotband	" 2:—
Fundamento de Esperanto av L. L. Zamenhof	" 2:50
Fundamenta krestomatia av L. L. Zamenhof. Värdefull för övning ..	" 4:—

Vid order understigande 10 kr. torde 10 % av beställningssumman bifogas för porto.

Stockholms Esperantoförening

P. Paul Nylén, Huddinge, Tel. 279.
S. L. Tell, Prästgårdsgatan 42.
K. duan jaŭdon de ĉiu monato.
Ejo: Hotell Östergötland, Salviegränd 1.

Gevle Esperantoförening

P. G. Hedström. S. A. Liljemark. Ejo kaj B. Folkets Hus, f. d. Strandhotell.
K. unuan kaj trian mardon de ĉiu monato.

Klubo Esperantista "La Stelo" Eskilstuna.

P. G. Eriksson, Stenkvistavägen 29.
Sekr. E. Johansson, Telegrafstacio.
Ejo: Park-kafejo, K. Trian Mardon en ĉiu monato je la 7,30 vespere.

Klubo Esperantista de Malmö

P. L. Jönsson. S. J. Petersson, Agnesgat. 1. Ejo: Teosofiska samfundet, Slottsgat. 32. K. Ĉiujaŭde je la 8:a vespere.

Malmö Esperanto-Förening, Malmö.

P. L. Jönsson, Eriksfelt, Malmö 1.
S. J. Petersson, Agnesg. 1. Tel. 7139.
K. La lastan mardon ĉiumonate.
Ejo: Café Bristol, S:a Förstadsg. 6.

Harnäs Esperantoförening

Prez. G. Bäckström; sekr. B. Larsson.
Ejo: Bontemplana salono, Ytter-Harnäs. K. kvaran sabaton de ĉiu monato je la kvara horo.

A. Liljemarks

Pappershandel & Cigarraffär,
Näringsgatan 8, Gevle
rekommenderas.

Universala Esperanto-Asocio (U. E. A.)

Celo:

plifaciligi la ĉiuspecajn moralajn kaj materiajn rilatojn inter la homoj, sen diferenco pri nacieco, raso aŭ lingvo;

krei praktikan servaron konstante uzeblan de ĉiuj homoj kaj korporacioj, kies ekonomiaj aŭ intelektaj interesoj celas trans la limoj de ilia gento aŭ lingvolando;

kreskigi inter siaj membroj fortikan ligilon de solidareco;

ellabori neŭtran organizan fundamenton super kiu ĉiuj progresemaj homoj povos pace interkomunikadi sen reciproka altrudo de siaj gentaj apartaĵoj.

Por aliĝo oni sin turnu al lokaj delegitoj aŭ rekte al

Universala Esperanto-Asocio, 12 Boulevard du Théâtre, Genève, Schweiz

Kotizaĵo: Schw. francs 12:50.

Världs-Esperanto-Förbundet (U. E. A.)

Āndamål:

att underlätta allehanda andliga och materiella förbindelser människor emellan, utan åtskillnad beträffande nationalitet, ras eller språk;

att skapa en rad praktiska tjänster som när som helst kunna tagas i anspråk af alla människor och korporationer, hvilkas ekonomiska eller intellektuella intressen syfta utöfver gränserna för deras folkstam eller språk-område;

att sina medlemmar emellan knyta ett fast band af solidaritet;

att åstadkomma en neutral organisatorisk grundval, på hvilken alla framstegsvänliga människor skola kunna fredligt umgås utan ömsesidigt våld på sina nationella säregenheter;

För anslutning torde man vända sig till ombud på platsen eller direkt till

Årsavgift: Kr. 10:—

Korrespondenskurs i Esperanto.

Lärare: L. TELL.

Ett bekvämt sätt att lära sig Esperanto är för alla dem, som icke äro i tillfälle att deltaga i muntliga kurser, *studium pr korrespondens*. Den duplicerade kurs vi här erbjuda är prövad under många år och omsorgsfullt utarbetad.

Priset för hela kursen är 12 kr., vari våra porton äro inberäknade. 8 lektioner.

Förlagsföreningen Esperanto, Stockholm 1.

Köpmän! Fabrikanter! Svenska Esperanto-Förbundet

(Sveda Esperanto-Federacio)

Adress: Stockholm 1

har till uteslutande ändamål det mellanfolkliga hjälpspråkets utbredande och befrämjande.

Årsavgift för fristående medlemmar 5:50 inberäknat prenumerationsavgiften för La Espero.

La Espero

Organ för Svenska Esperanto-Förbundet.
Adress: Förlagsföreningen Esperanto, Stockholm 1,

utkommer en gång i månaden. Prenumerationspris inom Sverige 3:50. Annonnspris 10 öre pr mm.

Förlagsföreningen Esperanto u. p. a.

(Eldona Societo Esperanto s. p. r.)

Adress: Stockholm 1

tillhandahåller all slags esperantolitteratur, utger La Espero. Prislsta och provnummer sändes gratis och franko.

Svenska Lärares Esperantoförening.

Upplysningar om föreningens ändamål, villkor för inträde m. m. lämnas av

Läroverksadjunkten Nils Nordlund,
Kristianstad.